

WRZESIEŃ 2016 NR 13
EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

PRZEGLĄD NAWOJOWSKI

PISMO SPOŁECZNO-KULTURALNE GMINY NAWOJOWA

Nawojowskie szlaki komunikacyjne

Bój o czystą atmosferę

Recykling i gospodarka odpadami

Byliśmy w Jánoshalmie i Wicku

Informacja o realizacji zadania - „budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1528 nawojowa – Żeleźnikowa Wielka – Łazy Biegonickie wraz z budową oświetlenia ulicznego”

Trotuarem po Żeleźnikowej

Przebudowa drogi powiatowej nr 1528 Nawojowa – Żeleźnikowa Wielka – Łazy Biegonickie jest realizowana od 2009 roku, kiedy to dzięki staraniom i z udziałem gminy Nawojowa został wykonany I etap inwestycji o długości 900 metrów (od drogi krajowej, do końca osiedla Podkamiennie). W następnych latach realizowane były kolejne etapy prac w Żeleźnikowej Małej i Żeleźnikowej Wielkiej.

W 2016 roku, w wyniku zawartej umowy o udzieleniu przez gminę Nawojowa pomocy finansowej dla powiatu nowosądeckiego, zrealizowano jeden z najważniejszych elementów przedsięwzięcia, chodnik wraz z oświetleniem w Żeleźnikowej Wielkiej. Wykonanie tego elementu znacznie poprawiło bezpieczeństwo użytkowników drogi w centrum wsi, a szczególnie pieszych, w tym dzieci, które uczęszczają do przedszkola i szkoły podstawowej. W trakcie realizacji inwestycji wystąpiły poważne problemy, które rozwiązały władze gminy. Pierwszym problemem, była konieczność przesunięcia ogrodzenia jednej z posesji, drugim, przebudowa schodów i muru przy tamtejszej szkole podstawowej, a kolejnym, przebudowa skrzyżowania w pobliżu kościoła. Likwidacja powstałych trudności w realizacji zadania spowodowała dodatkowe koszty, które musiały ponieść zarówno gmina, jak i powiat. Za to efekt końcowy, to bezpieczny chodnik na odcinku od przedszkola do kościoła i oświetlenie od tej placówki oświatowej po granicę cmentarza. Łączny koszt realizacji zadania wyniósł - 815 542,02 złote. Udział gminy Nawojowa w przedsięwzięciu to - 500 000,00 złotych, z czego 130 094,46 złotych przeznaczono na oświetlenie uliczne, w całości pokryte przez naszą jednostkę samorządową.

Budowa chodnika i oświetlenia ulicznego zakończyła przewidziany zakres prac przy drodze powiatowej w Żeleźnikowej Wielkiej. Głównym powodem takiego stanu rzeczy, jest brak środków finansowych będących w dyspozycji powiatu. Gmina Nawojowa dołoży wszelkich starań, aby powiat wykonał przebudowę ostatniego odcinka tej drogi, od zakrętu koło Hazy w Żeleźnikowej Małej, do granicy wsi Żeleźnikowa Mała i Wielka. Przebudowa tego szczególnego odcinka będzie wymagała sporych nakładów, zastosowania najnowszych technologii i rozwiązań technicznych, gdyż warunki terenowe (droga biegnie przez zbocze góry) są bardzo trudne, a istniejąca zabudowa mieszkaniowa wymaga dodatkowych wzmocnień.

Działania w wyżej wymienionej kwestii prowadzi na bieżąco gminna administracja.

INFORMACJA O REALIZACJI ZADANIA: „Remont dróg gminnych uszkodzonych w wyniku obfitych opadów atmosferycznych”

Szkody zlikwidowane

Na terenie gminy Nawojowa ostatnie niszczycielskie kataklizmy, obfite opady atmosferyczne o znamionach klęski żywiołowej, wystąpiły w 2014 roku. Nasza jednostka, wykorzystując pomoc finansową budżetu państwa i środki własne, dokonała w poprzednich latach naprawy większości powstałych szkód. W roku bieżącym przewidziano remonty korpusów trzech szlaków komunikacyjnych:

1. Remont korpusu drogi gminnej nr 292998 „do Myślca koło cegielni” w Żeleźnikowej Wielkiej, na odcinku o długości 220 metrów, w ramach likwidacji skutków klęski żywiołowej oraz dodatkowo, tylko na koszt gminy, na odcinku 100 metrów. Efektem będzie nowa nawierzchnia i naprawione pobocza od drogi powiatowej, do mostu na potoku Żeleźnikowskim;
2. Remont korpusu drogi gminnej nr K 292991 „Nawojowa – Popardowa Niżna” na odcinku 350 metrów, w zakresie naprawy zniszczonej nawierzchni, naprawy poboczy i skarp drogowych;
3. Remont korpusu drogi gminnej nr K 292985 „Nawojowa – Łęg – Popardowa Wyżna” wraz z odwodnieniem, na odcinku 810 metrów, w zakresie naprawy nawierzchni drogi, oczyszczenia odwodnienia wraz z ukształtowaniem dna i skarp, odcinkowym zabezpieczeniem skarp płytami ażurowymi, wymianie zniszczonych przepustów pod zjazdami. W czasie realizacji zadania, na wnioski mieszkańców, wykonano dodatkowe prace, mające na celu poprawę bezpieczeństwa użytkowników drogi. Koszt dodatkowych robót został pokryty z budżetu gminy.

Łączny koszt powyższych zadań wyniósł 219 836,86 złotych, w tym 146 576,00 złotych to pomoc finansowa z budżetu państwa, w ramach udzielania jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowej na realizację zadań własnych związanych z remontem i odbudową obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku zdarzeń losowych, noszących znamiona klęski żywiołowej, w tym na przeciwdziałanie skutkom takich zdarzeń w przyszłości. Gmina Nawojowa przeznaczyła dodatkowe środki na zrealizowanie prac, które nie mogły być objęte pomocą z budżetu państwa.

Kolumnę przygotował Ronald Ciborowski

SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI

w gminie Nawojowa

Nowelizacja Ustawy ...o utrzymaniu czystości i porządku w gminach... nałożyła na samorządy konieczność wypracowania nowych rozwiązań, a także określenia głównych priorytetów w zakresie gospodarki odpadami oraz przejęcia obowiązku ich odbioru od właścicieli nieruchomości.

OD WPROWADZENIA JEJ w lipcu 2013 roku zauważa się znaczną poprawę w segregacji i zbieraniu odpadów komunalnych (śmieci). Systemem gospodarki odpadami w naszej gminie objęte są wszystkie gospodarstwa domowe i praktycznie wszystkie segregują owe odpady. Po uszczelnieniu systemu, zwiększyła się znacznie ilość ton zbieranych nieczystości. W roku 2013 zebrano 161 ton odpadów segregowanych i 509 ton – nie segregowanych. Porównując tamten czas do lat 2014 i 2015 możemy stwierdzić wzrost zebranych odpadów segregowanych do około 250 ton i nie segregowanych do 810 ton. Wskazuje to niewątpliwie, że świadomość mieszkańców rośnie i produkowane przez nich śmieci trafiają do systemu, a nie na dzikie wysypiska, np. do lasów lub do spalania w domowych piecach. Gmina corocznie musi osiągać odpowiedni poziom recyklingu. W nowym systemie odnotowujemy wzrost poziomu tego zadania, np. w 2014 osiągnęliśmy 39,83% (w stosunku do obowiązujących 14%), a w 2015 - 45,3% (na obowiązujących 16%). Mieszkańcy oddają także

coraz więcej odpadów biodegradowalnych. Przykładowo, w roku 2014 oddali ich 64 tony, a już w 2015 - 125,3 tony. Aktualna opłata, jaką uiszcza mieszkaniec gminy za uczestnictwo w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi tj. wywóz odpadów segregowanych, wywóz odpadów biodegradowalnych i zielonych oraz za możliwość oddania pozostałych odpadów komunalnych do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych - wynosi 5 zł. Jeśli ktoś nie segreguje własnych śmieci, musi zapłacić 15 zł miesięcznie. Firma AVR Sp. z o.o., która wygrała przetarg na świadczenie usług w tym zakresie, będzie to czynić na terenie naszej gminy do końca roku 2017, a stawka opłat nie powinna ulec zmianie w tym okresie. Warto dodać, że mieszkańcy w większości regularnie wywiązują się z tego obowiązku. Natomiast nielicznej grupce niestosujących się do zasad ustalonych przez samorząd, wystawiane są tzw. tytuły wykonawcze kierowane potem na drogę egzekucji komorniczej. Przypominamy, że wszelkie zmiany dotyczące zamieszkania, wyjazdu na czas dłuższy, bądź sprawy związane z innymi okolicznościami powodującymi zmiany liczby ludności w gminie, należy zgłaszać na nowej deklaracji do Urzędu Gminy, w terminie 14 dni od zaistnienia takiej sytuacji.

W Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych odnotowujemy znaczny wzrost ilości przywożonych

śmieci. Praktyka pokazuje, że mieszkańcy coraz lepiej sortują odpady dostarczane do PSZOK i umieszczają je w odpowiednich kontenerach. Odpady budowlano – remontowe i pozostałości po rozbiórce zabudowań lub powstałe w wyniku przeprowadzania drobnych robót adaptacyjnych, niewymagających pozwolenia na budowę ani zgłoszenia zamiaru czynienia takich prac do starosty, mieszkańcy mogą oddawać we własnym zakresie do PSZOK i składować w miejscu specjalnie na ten cel przygotowanym.

W przypadku konieczności oddania odpadów nie kwalifikujących się do w/w zasad regulaminowych, przedsiębiorca będzie miał obowiązek odebrania ich za dodatkową opłatą, której wysokość określona zostanie odrębną uchwałą. Decyzja w tej sprawie, określająca ceny za podstawiony pojemnik, zostanie podjęta w najbliższym czasie przez Radę Gminy.

Na tzw. tereny publiczne, przystanki, zatoczki autobusowe, parkingi gmina zakupuje sukcesywnie nowoczesne kosze na śmieci komunalne. Pamiętajcie jednak należy, że o czystość i utrzymanie porządku w tych miejscach musimy dbać sami. Choć świadomość ekologiczna wśród społeczeństwa, a szczególnie wśród dzieci i młodzieży poprawia się z roku na rok, to nie wolno nam zaniedbywać działań edukacyjnych w tym zakresie.

Inf. Mariusz Lelito

NAWOJOWA BĘDZIE MIEĆ własną jednostkę OSP

W Polsce jest zarejestrowanych 15.785 ochotniczych straży pożarnych zrzeszających 690 tys. mieszkańców. W województwie małopolskim mamy ich - 1335. Gmina Nawojowa, jako jedyna gmina w województwie małopolskim, dotychczas nie miała OSP na swoim terenie. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest przede wszystkim brak tradycji. Funkcję ochotniczej straży pożarnej wypełniała w okresie międzywojennym straż pałacowa (hrabiów Stadnickich), a po wojnie bardzo dobrze zorganizowana straż zakładowa Hamerni, znanego ze swoich wyrobów zakładu odlewniczego. Dla obrony mienia Nawojowa nie musiała się więc organizować. Straż ogniowa miała tu zawsze charakter zawodowy i ludzie do tego przywykli.

Idea zorganizowania mieszkańców i utworzenia OSP w Nawojowej dojrzała przez wiele lat. Początkowo, był to jeden ze sposobów na pozyskanie dofinansowania do działalności straży grobowej, zaproponowany strażakom na spotkaniu w marcu br. Pomysł spotkał się z dużym zainteresowaniem i uznaniem. Okazało się, że wielu mieszkańców gminy Nawojowa, przekonało się o konieczności powołania ochotniczej straży. Tym bardziej, że do tego pomysłu przekonywały od lat władze samorządowe wskazując na tradycję i dokonania OSP z innych miejscowości,

np. ze wsi Lipnica Wielka w gminie Korzenna, rodzinnej miejscowości wójta, która posiada studziesięcioletnie tradycje strażackie. Z doświadczenia wiem, że taka organizacja przynosi spore korzyści lokalnej społeczności, dlatego jestem bardzo zadowolony z entuzjazmu towarzyszącego mieszkańcom gminy Nawojowa, którzy wzięli udział w zebraniu założycielskim. Przygotowanie pierwszego spotkania, w tym niezbędnych dokumentów rejestracyjnych w dobrej atmosferze, było dla mnie prawdziwą przyjemnością - jako inicjatora i pierwszego prezesa nowo utworzonej organizacji.

OSP to wielofunkcyjna forma samorganizowania się aktywnego społeczeństwa obywatelskiego, wykorzystująca i zarazem generująca kapitał społeczny. Ochotnicze Straże Pożarne działają nie tylko w ramach ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej. Trzeba podkreślić, że są też aktywne w innych dziedzinach życia społecznego, zajmując się przede wszystkim sportem, edukacją i wychowaniem, kulturą, współpracą z innymi stowarzyszeniami o różnych zainteresowaniach.

W organizację pierwszego spotkania założycielskiego, w tym pozyskanie na członków doświadczonych strażaków, kluczową rolę odegrał Marian Pióro, wiceprzewodniczący Rady Gminy Nawojowa, zawodowy strażak Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Sączu. To właśnie on nadał profesjonalny charakter nowo tworzonej straży. Mając wiedzę i doświadczenie w zakresie pożarnictwa został wybrany naczelnikiem Jednostki Operacyjno-Technicznej nowo utworzonej ekipy ochotników w Nawojowej.

Korzyści z pełnienia funkcji strażaka są naprawdę duże. Fajermani zaliczają się do grupy najbardziej szanowanych zawodów, darzonych dużym zaufaniem społecznym. Do tego dochodzi prestiż i duma z noszenia munduru. Strażacy, niejednokrotnie ratują ludzkie życie, co jest kolejnym powodem do dumy. Aby uzyskać pełną gotowość bojową nawojowskich strażaków - droga jeszcze daleka, przede wszystkim wymagana jest profesjonalna strażnica ze specjalistycznym sprzętem, wóz bojowy oraz odpowiednio przeszkoleni druhowie.

Antoni Kiełbasa

– pochodzi z Lipnicy Wielkiej. Od pięciu lat mieszka na terenie Nawojowej.

W 2002 roku został kierownikiem Agencji Restrukturyzacji i modernizacji Rolnictwa w Nowym Sączu. Krótką przerwę w zarządzaniu Agencją miał w latach 2005 – 2007. Potem ponownie kierował nią do roku 2016. Ukończył Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie oraz studia podyplomowe z wiedzy o Unii Europejskiej. Posiada uprawnienia pedagogiczne.

Marian Pióro

– lat 38, urodzony w Nowym Sączu, od dzieciństwa mieszkaniec Nawojowej. Świadectwo dojrzałości uzyskał w nowosądeckim Technikum Budowlanym. Kolejnym etapem edukacji była Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie, gdzie zaczął od podstaw poznawać strażacki fach i pracę w Państwowej Straży Pożarnej. W sierpniu 2000 roku podjął służbę w PSP w Piekarach Śląskich, gdzie zdobywał doświadczenie zawodowe. Rozpoczął również zaoczne studia w Szkole Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie, które ukończył w 2006 roku, uzyskując tytuł inżyniera pożarnictwa i stopień młodszego kapitana. W roku 2006 przeniósł się do Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Sączu. Obecnie pracuje w Jednostce Ratowniczo Gaśniczej nr 2, na stanowisku dowódcy zmiany. Działa również w grupie poszukiwawczo ratowniczej SGPR, wyjeżdżającej na misje zagraniczne. Uczestniczył m. in. w akcji ratunkowej po trzęsieniu ziemi na Haiti, w 2010 roku.

Wszystkie cele będziemy osiągać etapami, za to konsekwentnie.

- Wierzę w sukces przedsięwzięcia, tym bardziej, że mamy za sobą przychyłność władz gminy – cieszy się Marian Pióro, które na tymczasową działalność organizacji strażackiej wskazały budynek Ludowego Klubu Sportowego „Nawoj”, natomiast nieoficjalnie, w planach projektowana jest budowa nowej strażnicy, na działce przy Hamerni w Nawojowej.

Spotkanie założycielskie OSP odbyło się 4 czerwca 2016 r., wzięło w nim udział 39 członków założycieli. Na mocy stosownych uchwał, wybrano 9-cio osobowy zarząd:

- Prezes OSP – Antoni Kiełbasa, zamieszkały w Nawojowej
- Wiceprezes OSP – Ryszard Poradowski, zamieszkały we Frycowej (radny powiatowy)
- Naczelnik OSP – Marian Pióro, zamieszkały w Nawojowej

(wiceprzewodniczący Rady Gminy Nawojowa)

- Zastępca Naczelnika OSP – Antoni Bugajski, zamieszkały w Bącznej Kuninie
- Skarbnik OSP – Marzena Borek, zamieszkała we Frycowej
- Sekretarz OSP – Joanna Pierzchała, zamieszkała w Nawojowej
- Członkowie Zarządu: Piotr Skrzypiec – Frycowa, Mieczysław Borek – Frycowa, Wojciech Słaby – Nawojowa

W skład trzyosobowej Komisji Rewizyjnej weszli:

- Przewodniczący Komisji Rewizyjnej – Jan Serafin, zamieszkały w Popardowej (radny Rady Gminy Nawojowa)
- Członek - Jan Jędrzejczyk, zamieszkały w Nawojowej
- Członek – Włodzimierz Wieczorek, zamieszkały w Brzeznej

OSP w Nawojowej ma również swojego kronikarza. Został nim honorowo (poza składem zarządu) Robert Stefański, właściciel firmy introligatorskiej „Sandawilla” z Nawojowej.

W zarządzie i komisji rewizyjnej, jak widać powyżej, znajduje się mocna reprezentacja samorządowa, z radnym powiatu nowosądeckiego, Ryszardem Poradowskim na czele, pełniącym funkcję wiceprezesa OSP. Świadczy to niewątpliwie, o powadze przedsięwzięcia.

Ochotnicze Straże Pożarne funkcjonują w oparciu o przepisy ustawy „Prawo o stowarzyszeniach” oraz ustawy o „Ochronie przeciwpożarowej”. Aktualnie trwa procedura rejestracyjna OSP, w Krajowym Rejestrze Sądowym w Krakowie.

Informację przygotował Antoni Kiełbasa – prezes OSP

JUŻ PO RAZ DRUGI - ZABAWA DZIECI I RODZICÓW

Festyn Rodzinny w Bącznej Kuninie

Uczestników i organizatorów II Festynu Rodzinnego powitała słoneczna, acz nieco chłodna aura, jakiej nie spodziewano się na początku czerwca. Jednak wkrótce się ociepliło i z radością skonstatowano iż, jak zawsze, spełniła pokładane w niej nadzieje.

II Festyn, poświęcony był rodzinie, jako wspólnocie. Przyświecały mu refleksje dotyczące domowego ogniska, wypowiedziane kilka lat temu przez śp. prezydenta Lecha Kaczyńskiego i zacytowane przez dyrektora szkoły, Krystynę Łękawską w wystąpieniu rozpoczynającym uroczystość.

- Świat dziecka wychowywanego przez oboje rodziców jest światem (...) przekazywania najbardziej elementarnych wartości. Nic nie zastąpi rodziny w tej roli. Jeśli funkcjonuje prawidłowo, winna być gwarancją wychowania młodych i bezpieczeństwa tych, którzy osiągnęli jesień życia. (...) Rodzina zapewnia opiekę, gwarantuje miłość osobom starszym. Pani dyrektor zwróciła też uwagę na podobieństwo funkcji szkoły, do roli spełnianej przez rodzinę, podkreślając, że szkoła również stanowi wspólnotę: uczniów, rodziców, nauczycieli. Przywołując statystyki mówiące min. o tym, że ojcowie poświęcają swoim dzieciom 3 min czasu dziennie, życzyła, by festyn dał możliwość poprawienia tych relacji. Nadszedł wreszcie czas na dziecięce prezentacje dla gości. Wszystkie klasy,

łącznie z najmłodszą „zerówką”, przygotowały artystyczne niespodzianki w postaci tańca, wiersza, scenki teatralnej bądź piosenki. Po występach rozpoczęła się zabawa. Każdy mógł znaleźć coś dla siebie, a do wyboru były - dmuchana zjeżdżalnia, ścianka wspinaczkowa, tańce i różne konkursy oferowane przez animatora imprezy. Zmęczeni mogli odpocząć, posilić się bigosem, wypić kawę (dorośli) i zjeść ciastko. Na dzieci czekały burgery i wata cukrowa oraz..... lody zafundowane przez Michała Aleksandra. Miłym i nieoczekiwanym wydarzeniem były prezenty wręczone dzieciom przez wójta gminy.

- Wszystkim sponsorom, którzy wsparli imprezę, bardzo dziękujemy: Firmie Grześ państwa Ząberów, ks. Mariuszowi Mrzygłódowi, Michałowi Aleksandrowi, Pawłowi Filusowi, GOPR-owcom: Michałowi Słaboniowi, Jakubowi Przystasiowi i Piotrowi Kożuchowi. Gminnym radnym: Ryszardowi Nosalowi i Jerzemu Sochajowi, sołtysowi Dominikowi Baranowi oraz członkom rady sołeckiej: Zdzisławowi Dutce, Robertowi Legutce i Markowi Kowalikowi. Szczególne wyrazy uznania należą się paniom z rady rodziców Szkoły Podstawowej, które na czele z przewodniczącą Magdaleną Szkaradek, wkładają zawsze wiele serca i czasu oraz inicjatywy, by zdobyć fundusze na atrakcje dla dzieci. W przygotowanie festynu zaangażowani byli również wszyscy nauczyciele, a odpowiedzialność w tym roku za całość organizacji przedsięwzięcia wzięli na siebie: Jerzy Szewczyk, Alicja Frączek i Marta Opalska.

- Festyn, po raz kolejny uświadomił nam, że żaden człowiek nie jest samotną wyspą. Przeciwnie, wraz z otoczeniem stanowi wspólnotę. Wspólnota ma potrzebę spotykania się i takie spotkania będą kontynuowane – powiedziała dyrektor szkoły Krystyna Łękawska.

Inf. własna SP

DNI PARTNERSKIEGO Wicka – 2016

Czarownice, wiedźmy, wróżki

W połowie lipca br. zjechało do naszych pomorskich przyjaciół sporo gości, aby wspólnie uczcić święto tej aglomeracji. Byli więc Belgowie z Zonnebeke, sąsiedzi z okolicznych miejscowości, przedstawiciele powiatowego Lęborka i pobliskiego kurortu - Łeby. Ale najbardziej entuzjastycznie powitano delegację Nawojowej, brawom i okrzykom radości nie było wprost końca, podczas oficjalnych prezentacji uczestników imprezy. Niezwykle miło, że cieszymy się tam uznaniem, szacunkiem, poważaniem, zaś nasza kultura i folklor mają zagorzałych wielbicieli i zwolenników.

Do Wicka udał się tym razem Regionalny Zespół Nawojowanie, w swoim najlepszym składzie muzycznym, wokalnym, tanecznym. Specjalny koncert dla gospodarzy był prezentacją dorobku grupy, pokazując także współpracę artystów seniorów i młodych adeptów sztuki ludowej, zasilających jej skład.

Widownia pod sceną,

na odnowionym stadionie w Harbrowie, przyjmowała z entuzjazmem lachowską muzykę, przyśpiewki, scenki rodzajowe i popisy estradowe Nawojowian. Jak powiedział wójt Wicka – Dariusz Wałęskiewicz, *taka popularność wynika z żywiołowości naszego folkloru, jego barwności, pełnej odmienności od tradycji funkcjonujących na Wybrzeżu. Kilkuletnia znajomość, miła wymiana towarzyska, oprócz tej formalnej kulturalno-gospodarczej, także przyczyniła się do zadzierzgnięcia więzów przyjacielskich i to, że się naprawdę szczerze lubimy, nie powinno dziwić.*

Wickowianie, tradycyjnie przygotowali bogaty program święta gminy, więc od jego wigilii, aż po dzień zakończenia, nie brakowało wydarzeń przyciągających uwagę, zachęcających

do uczestnictwa. Członków zespołu zaproszono do cyrku Arlekin, na zwiedzanie okolicy konnymi zaprzęgami, jodowanie tarczycy nad brzegiem Bałtyku, spaceru po Łebie i Parku Słowińskim.

Bardziej oficjalna część delegacji z Janem Kulpą, dyrektorem GOK na czele, odbyła spotkanie z władzami samorządowymi gospodarzy, zobaczyła spektakl związany ze świętem w sali widowiskowej miejscowego Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Wiccu, obejrzała koncert laureatów Przeglądu Młodych

Gwiazdy nawojowskiego zespołu, w środku najpiękniejsza czarownica Gabriela Dąb, z lewej Magda Kaleta, z prawej Anna Majerczak.

Najmłodsze wickowińskie wróżki...

Talentów. Etos samorządowy Nawojowej, prezentował w tych kontaktach wiceprzewodniczący RG, Tadeusz Majewski wraz z małżonką Marią. Wszyscy, byli świadkami sztandarowych imprez Dni Gminy, w tym najważniejszej, parady uczestników oraz wyboru czarownicy i czarownika roku 2016. Tu trzeba odnotować kolejny sukces nawojowskiej ekipy. W kategorii najurokliwszych kandydatek,

tytuł Czarownicy 2016 zdobyła nasza krajanka, Gabrysia Dąb, członkini zespołu, a warto dodać, że stało się tak już po raz drugi. Poprzednio, Gabrysia zwyciężyła w tym konkursie 4 lata temu, występując wówczas w młodzieżowym teamie folklorystycznym „Piecuchy”.

Laureatka nie ukrywała, iż w obu wypadkach świadomie przygotowywała się do konkursu, dobierając odpowiedni strój i sposób prezentacji przed wysokim jury. Za całokształt, otrzymała wielkie brawa i uznanie komisji konkursowej.

- *Lubię artystyczne wyzwania* – powiedziała nasza bohaterka, *i nie chodzi mi o sukcesy, ale konfrontację z innymi uczestnikami, poznawanie kulisów takich wydarzeń, a rywalizacja powoduje przyjemny przyływ adrenaliny.*

Gabrysia zamierza podjąć studia o charakterze artystycznym,

Seniorzy zespołu Nawojowianie - z lewej Antoni Cempa obok Marian Borek.

trzymamy więc kciuki za zrealizowanie marzeń i życzymy sukcesów, mając nadzieję, że kiedyś opowie naszym czytelnikom o swojej pasji.

Przyjaciele z Wicka są wielbicielami kuchni lachowskiej, a wyroby wędliniarskie, to balsam na ich podniebienia. Wszyscy żalowali, że zabrakło tym razem stoiska z produkcją tej branży i tylko wąskie grono mogło popróbować wonnych kiełbas, szynek, bocusiów „wyczarowanych” przez Jacentego Skrzypca, (nomen omen przewodniczącego Rady Gminy w Nawojowej). To, czego zabrakło nad morzem, będzie nadrobione u nas. Nasi partnerzy przyjęli zaproszenie do złożenia rewizyty pod koniec lata w czasie Agropromocji, odwiedzą nasze strony, jak zapewniają, z wielką ochotą. Zatem, czeka-

my na miłych gości. Występ Nawojowian dla Pomorzan, przygotowała i wyreżyserowała Zofia Skwarło, prowadząca z wielkim kunsztem, choć twardą ręką, artystyczny team. O klasie zespołu niech świadczy fakt, iż do końca roku zamknięty jest absolutnie ich koncertowy kalendarz.

Tekst i fot. (SZK)

... i trochę starsze czarownice.

Od lewej wójt Wicka Dariusz Wałęskiewicz, w środku szef belgijskiej delegacji, z prawej Agnieszka Wolańska sekretarz gminy.

Familiada po frycowsku – odsłona czwarta

Na początku czerwca br., odbyła się czwarta z kolei Familiada Frycowska, zorganizowana przez Stowarzyszenie Teraźniejszość i Przyszłość działające w tej miejscowości. Rodzinna familiada, tradycyjnie już połączona jest z obchodami Międzynarodowego Dnia Dziecka. Jej celem, było zaproszenie do wspólnej zabawy mieszkańców wioski i okolic. Imprezę – będącą jednocześnie największym wyzwaniem dla Stowarzyszenia, zorganizowano przy wsparciu finansowym Gminy Nawojowa, zaś współorganizatorami byli Gminny Ośrodek Kultury i Szkoła Podstawowa we Frycowej.

Ogromną pomocą służyli organizatorom pracownicy robót publicznych i prac społecznie użytecznych naszej jednostki administracyjnej, na których spoczywała cała organizacyjno - porządkowa strona imprezy.

Stowarzyszenie cieszy się szacunkiem wśród organizacji gminnych i lokalnych instytucji, które chętnie oferują pomoc przy tak dużym przedsięwzięciu, realizowanym za niewielkie pieniądze, gdzie każde wsparcie jest niezwykle istotne.

- *W dobie komputerów i powszechnej informatyzacji, rzadko mamy możliwość kontaktów międzyludzkich – mówi prezes Stowarzyszenia, Ryszard Poradowski, a tu możemy spotkać ciekawych ludzi, nauczyć się czegoś pożytecznego i rywalizować ze sobą w grach, zawodach, konkursach. Wreszcie najważniejsze - spędzić czas z dziećmi, zapewniając im zabawę i naukę. Nie sprowadzamy gwiazd sceny i polityki. Korzystamy w zdecydowanej większości z umiejętności naszych mieszkańców, przy okazji dowiadując się co robią, jakie mają zainteresowania, jak lubią spędzać wolny czas.*

Z POMOCĄ WOLONTARIUSZY

Ponieważ z roku na rok zwiększa się liczba osób odwiedzających Familiadę, a zwłaszcza biorących w niej czynny udział, Stowarzyszenie włącza do jej realizacji młodzież z wolontariatu. Wielu z nich, po raz pierwszy ma możliwość pomagania w tego rodzaju imprezie. Wolontariatem opiekują się, Katarzyna Rogóż - Cabak i Małgorzata Zaczek - Wiktor. Najwięcej czasu poświęcają jednak na przygotowanie wydarzenia członkowie organizacji, m. in. panie Helena Kurzeja, Halina Zaczek, wystawiając swoje kulinaria i wypieki oraz Jacenty Skrzypiec, przygotowujący wyroby masarskie, a czynią to korzystając często z własnych oryginalnych i tradycyjnych receptur.

- *Każdy z uczestników na pewno znalazł na Familidzie coś odpowiedniego dla siebie – mówi wiceprzewodnicząca Stowarzyszenia, Maria Dutka. Na scenie, „Konkurs talentów” zaprezentowała frycowska podstawówka, pokazy walk i pokazy sprawnościowe - Limanowski Klub Koykushin Karate, Grupa Astral, piosenki i muzyczne pląsy - wokaliści i grupa taneczna z Pałacu Młodzieży w Nowym Sączu, tradycje lachowskie - Zespół „Piecuchy” z nawojowskiego GOK. Z koncertem wystąpili też utytułowani młodzi instrumentalniści z Krynicy.*

Przeprowadzono rozgrywki w piłkę nożną, w których uczestniczyło 9 zespołów z gimnazjów i szkół podstawowych Gmin Nawojowa i Łabowa. Rozgrywki, jak co roku organizował Jan Kulpa, dyrektor GOK Uczestnicy otrzymali gorący posiłek, nagrody i dyplomy.

FAMILIADA W LICZBACH

W organizację wydarzenia włączyli się czynnie wszyscy członkowie Stowarzyszenia. Nad jego przebiegiem czuwało blisko 30 wolontariuszy. Przez scenę przewinęła się ponad setka osób. W rozgrywkach piłki nożnej uczestniczyło 60 zawodników. Obecne były służby i firmy: Sąddeckie Pogotowie Ratunkowe, WOPR, Policja, Straż Pożarna, Małopolski Ośrodek Ruchu Drogowego, Sąddeckie Wodociągi, Nadleśnictwo Nawojowa, salony: fryzjerski i kosmetyki - Dawid, Professional, Oriflame,

Gminna Biblioteka Publiczna. Cały czas byli obecni pracownicy robót publicznych, którzy pomagali w montażu i demontażu namiotów, a także w sprzątanii placu i boiska oraz pracownicy Szkoły Podstawowej.

Wydano 300 porcji bigosu po chłopsku kulinarne dzieło, Teresy Majoch, Agnieszki Szczeciny i Małgorzaty Drożdż, 200 porcji „kudłatych” klupek, przygotowanych przez Franciszkę Maciak, a pomagały jej Zofia Kulpa, Lucyna Skrzypiec, Beata Baran i Danuta Niedosiał. Upieczono i rozdano do degustacji 400 porcji ciast, przygotowanych 200 l napojów. Smaczne przekąski i ciasta, to wytwory Koła Gospodyń Wiejskich. Na stoisku gastronomicznym dania i wiktuały serwowały Helena Kurzeja, Krystyna Frączek, Anna Wójs i Kazimiera Dutka.

Uczestnicy mogli podziwiać też obrazy haftowane przez Annę Gomulec i Lucynę Skrzypiec oraz malowidła pędzla Leszka Klimczaka.

Wielkim zainteresowaniem cieszyły się konkursy rozpoznawania ziół, plecienia wianków, a ostatniej ze wspomnianych konkurencji, patronowali Maria Dutka i Ryszard Poradowski.

W roli konferansjerów wystąpiły na Familidzie - Maria Bodziony - dyrektor SP i Ewa Szewczyk – nauczycielka. Szacuje się, że w imprezie wzięło łącznie udział ponad 1200 osób.

(RP)

FINISAŻ WYSTAWY MALARSKIEJ W KRAKOWSKIM DOMU POLONII

Nawojowskie pejzaże na płótnie

Tym razem spotkanie artystów zrzeszonych w Klubie Malarzy ZPAP OK z miłośnikami malarstwa sztalugowego odbyło się nie na rozpoczęcie wystawy, ale na jej zakończenie.

- Dlatego finisaż, a nie wernisaż – jak tłumaczy główna propagatorka plenerów malarskich w Nawojowej, Karolina Szczerba, plastyczka mieszkająca w Krakowie. - *Od 30 lat odwiedzamy uroczą gminę Sądecczyzny i jej okolice, ze Starym Sączem włącznie, zachwycając się jej przyrodą, zabytkami, ludową tradycją i ludźmi, wspinającymi, szczerymi, potrafiącymi łączyć współczesne ambicje z dawnymi obyczajami. Podziwiamy urokliwe zakątki tej ziemi, tak piękne i osobliwe, że trudno wzrok od nich oderwać. Dzięki uprzejmości dyrektora, Kazimierza Dobrzańskiego ze Stowarzyszenia Wspólnota Polska, udało się zorganizować wystawę licznych dzieł uczestników wspomnianych plenerów, powstałych na przestrzeni kilku ostatnich lat. Zgromadzono je w Galerii Domu Polonii, na krakowskim Rynku Głównym. Jak napisał w przedmowie do wydawnictwa wystawowego, zatytułowanego zgodnie z jej charakterem - „Nawojowa i okolice” - prezes Klubu Malarzy – Kazimierz Wilk - „Wystawa jest ważnym wydarzeniem zarówno dla Krakowa, twórców obrazów, jak i gospodarzy Nawojowej, który stworzyli artystom dobre warunki pobytowe, wielokrotnie goszcząc ich u siebie.*

Dlatego, chcę serdecznie podziękować wszystkim tym, którzy przyczynili się do zorganizowania plenerów, powstania dzieł i zaprezentowania tej wystawy. Składam podziękowania dla wójta gminy, Pana Stanisława Kielbasy, dyrektora Ośrodka Kultury w Nawojowej, Pana Jana Kulpy, za stworzenie artystom warunków pobytu i pracy twórczej..... Mam nadzieję, że ta współpraca przynosić będzie dalsze owoce w postaci kolejnych plenerów i wystaw”.

W finisażu, oprócz przedstawicieli krakowskiego świata artystycznego i organizacji plastyków, uczestniczyła również kilkuosobowa delegacja samorządu nawojowskiego wraz z rodzinami, na czele z wójtem. Gospodarz Nawojowej wręczył malarzom wspinały tort ufundowany przez naszą gminną firmę „Grześ”, w dowód uznania i sympatii dla ich sztuki. Nie zabrakło przekąsek, i jak każda tradycja, trunków do wznoszenia toastów za zdrowie i sukcesy uczestników plenerów w naszej gminie.

Goście finisażu obejrżeli kilkadziesiąt dzieł, będących owocem pracy twórczej lat minionych, na których utrwalono m.in. fragmenty rzeczywistości, nie zachowanej już niestety do dzisiejszych czasów. Ale pozostaną na płó-

nach i będą świadczyć o przeszłości Nawojowskiej Ziemi.

Artysta grafik – Zbyszek Palka, emerytowany redaktor Gazety Krakowskiej, w epilogu folderu finisażowego napisał – „Najtrudniej opisać życzliwość, z którą

się spotykamy w Nawojowej. Dotyczy to zarówno władz gminy, jak i zwyczajnych ludzi. Mam nadzieję, że odwzajemnieniem tej życzliwości jest ulotne piękno ukryte w naszych obrazach. Niech również ta wystawa ... będzie tego dowodem. Nawojowa zasługuje na wyróżnienie. Jako jeden z wielu uczestników plenerów nawojowskich dziękuję i....do zobaczenia.”

Rzeczywiście, obecne plenery są kontynuacją tradycji zapoczątkowanej na przełomie XIX i XX wieku przez właścicieli Nawojowej, rodzinę hrabiów Stadnickich. W ich zamku często gromadzili się liczni artyści, poeci, pisarze, malarze z Karkowa i Wiednia, zafascynowani pejzażami i kulturą mieszkańców tej ziemi. Sam Wyspiański rozkładał tu sztalugi i kreślił poetyckie strofy. Oby, jak najdłużej udawało się naszemu samorządowi i pani Karolinie podtrzymywać wspinałe tradycje. Ważnym elementem organizowanych plenerów są również kontakty artystów z młodzieżą szkolną. W każdej placówce odbywają się spotkania i zajęcia plastyczne, podczas których uczniowie poznają techniki twórcze i sami mogą wykonać dzieła z ich zastosowaniem. Młodzież chłonie tę wiedzę z ogromną uwagą i pracowicie spędza owe spotkania. Ich talenty są wysoko oceniane, a wiele osób ma szczególnie dar wyrażania własnych uczuć.

Do zobaczenia na przyszłych plenerach i poplenerowych wernisażach i finisażach.

(Masz), fot. arch. GOK

WALKA O CZYSTE ŚRODOWISKO

- czyli jak poprawić jakość powietrza, którym oddychamy

Trujące wyziewy szczególnie widoczne są w zimie.

Jednym z najpoważniejszych problemów dotyczących czystości środowiska w naszym regionie, jest jakość powietrza atmosferycznego w obrębie Kotliny Sądeckiej. W analizach przeprowadzonych na potrzeby przygotowania „Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego”, przekroczenia dopuszczalnego stężenia średniorocznego pyłu PM10 wyznaczono na obszarze ok. 267 km² zamieszkanym przez ok. 641 tys. mieszkańców. Obszary przekroczeń występują w 23 gminach i pokrywają się z terenami zwartej zabudowy mieszkaniowej miast: Krakowa, Nowego Sącza, a także Suchej Beskidzkiej, Oświęcimia czy Zakopanego. Poziom dopuszczalny stężenie średniorocznego pyłu zawieszonego PM2,5 jest przekraczany na terenie 52 gmin, na obszarze o łącznej powierzchni 652 km². Na przekroczenia stężeń pyłu PM2,5 narażonych jest ponad 1 289 tys. mieszkańców. Najwyższe przekroczenia poziomu dopuszczalnego, powiększonego o margines tolerancji, wyznaczono na obszarze Krakowa, Skawiny, Nowego Sącza, Makowa Podhalańskiego, Suchej Beskidzkiej i Nowego Targu. Również stężenia średnioroczne benzo(a)pirenu we wszystkich 182 gminach województwa przekraczają poziom docelowy 1 ng/m³. Obliczenia modelowe wykazały najwyższe stężenia na obszarze Krakowa, Oświęcimia, Tarnowa, Nowego Sącza, Chrzanowa oraz Makowa Podhalańskiego. Jak wynika z przedstawionych powyżej danych, Nowy Sącz i jego okolice czyli również gmina Nawojowa znajduje się w obszarze przekroczeń zanieczyszczeń powietrza. Zanieczyszczenie powietrza pyłem zawieszonym i benzo(a)pirenem przyczynia się do: chorób układu oddechowego, takich jak astmy, rak płuc, przewlekłe obturacyjne choroby płuc, częste infekcje dróg oddechowych; chorób układu krwionośnego: zawał serca, nadciśnienie tętnicze, choroba niedokrwienna serca, zaburzenia rytmu serca, niewydolność serca; chorób układu nerwowego: problemów z pamięcią i koncentracją, wyższego poziomu niepokoju, stanów depresyjnych, zmian anatomicznych w mózgu, choroby Alzheimerera, przyspieszonego starzenia się układu nerwowego, udaru mózgu; chorób układu rozrodczego: bezpłodności, przedwczesnego porodu, obumarcia płodu.

Zanieczyszczone powietrze ma również negatywny wpływ na płód. Prowadzone w Krakowie badania zespołu prof. Wiesława Jędrychowskiego z Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego dowodzą, że kobiety, które podczas ciąży oddychały powietrzem o wysokim stężeniu benzo(a)pirenu rodzą dzieci o niższym wzroście, z mniejszą wagą urodzeniową, o mniejszym obwodzie głowy i niższym ilorazie inteligencji. Dzieci te są mniej odporne na infekcje w wieku późniejszym.

Niebezpieczna jest nawet stosunkowo krótka ekspozycja na pył zawieszony, zwłaszcza w przypadku wysokich stężeń tej substancji. Szczególnie zagrożone są dzieci, osoby starsze oraz osoby cierpiące na choroby układu krążenia lub choroby układu oddechowego. Badania dowodzą, że w danej grupie wiekowej najbardziej wrażliwe na wpływ zanieczyszczeń powietrza są osoby o niskim statusie socjoekonomicznym. W wielu badaniach wykazano, że krótkoterminowa ekspozycja na PM2,5 istotnie zwiększa ryzyko zgonu, między innymi z powodu dolegliwości ze strony układu krążenia, ale także ryzyka wystąpienia zawału mięśnia sercowego, czy też nagłego zatrzymania krążenia. Inne skutki zdrowotne krótkotrwałej ekspozycji na pył zawieszony, to także wzrost ciśnienia tętniczego, nasilenie objawów astmy oskrzelowej i wzrost zachorowalności na infekcje dróg oddechowych, w tym zapalenie płuc.

Zatem należy stwierdzić, że zła jakość powietrza jest poważnym problemem społecznym. Obszary, na których występują niekorzystne warunki jakościowe powietrza, sytuacje smogowe i wysokie stężenia substancji obecne są na całym świecie, w związku z tym powszechne jest stosowanie działań naprawczych krótkoterminowych i systemowych, aby walczyć z negatywnymi skutkami zanieczyszczenia powietrza i ograniczać obszary przekroczeń i epizody wysokich stężeń substancji szkodliwych w nim występujących.

Obecnie, podstawą prawną dla tworzenia planów działań naprawczych skierowanych na redukcję nadmiernej emisji szkodliwych substancji do powietrza, jest ustawa „Prawo ochrony środowiska”. Plany te mają być tworzone na wypadek wystąpienia przekroczenia poziomów dopuszczalnych lub alarmowych stężeń niektórych substancji w powietrzu. Jednak art. 92, pkt. 3 tej ustawy, wyklucza przygotowanie i stosowanie planów działań krótkotrwałych w odniesieniu do przekroczeń poziomów dopuszczalnych na obszarze stref, dla których zaistniał obowiązek przygotowania „Programu...”. W praktyce oznacza to, że dla obszarów o zwiększonym ryzyku wystąpienia przekroczeń dopuszczalnych lub alarmowych poziomów substancji w powietrzu stosuje się działania wynikające z harmonogramu rzeczowo - finansowego, określonego w wymienionej ustawie. Takim programem jest również „Plan gospodarki niskoemisyjnej”. W związku z faktem, że nasza gmina znajduje się w obszarze, na którym występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów substancji szkodliwych w powietrzu, istnieje obowiązek przygotowania programu jego ochrony. Dlatego został opracowany „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Nawojowa”. Wykonanie Planu jest współfinansowane przez Unię Europejską, ze środków Funduszu Spójności, w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko. Plan, jest dokumentem opracowanym zgodnie z wytycznymi Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki

Wodnej, który uzyskał pozytywną opinię NFOŚiGW, został zatwierdzony i pozytywnie oceniony przez tą instytucję. „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Nawojowa” został przyjęty do realizacji uchwałą Nr XXI/187/16 Rady Gminy 13 czerwca 2016 r.

PGN zakłada realizację następujących działań naprawczych:

1. Aktualizacja „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Nawojowa” Cel: Ochrona powietrza atmosferycznego poprzez zdiagnozowanie stanu zapotrzebowania na energię ciepło i paliwa gazowe. Planowana realizacja lata 2016 – 2018.
2. Aktualizacja „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Nawojowa” Cel: Ochrona powietrza atmosferycznego poprzez monitorowanie źródeł zanieczyszczeń i zaproponowanie sposobu ich likwidacji. Planowana realizacja lata 2017 – 2018.
3. Redukcja niskiej emisji na terenie gminy Nawojowa poprzez dofinansowanie wymiany źródeł ciepła w budownictwie mieszkaniowym Cel: Ochrona powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniem pochodzącym z niskiej emisji poprzez likwidację jej źródeł. Planowana realizacja lata 2016 – 2020.
4. Redukcja niskiej emisji na terenie gminy Nawojowa poprzez dofinansowanie wymiany źródeł ciepła na gazowe oraz podłączenia odbiorców do sieci gazowniczej Cel: Ochrona powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniem pochodzącym z niskiej emisji poprzez likwidację jej źródeł. Planowana realizacja lata 2016 – 2020.

Działania te zostały wpisane do „Wieloletniej prognozy finansowej” i zabezpieczono środki na ich realizację, przy udziale funduszy zewnętrznych, o które gmina Nawojowa będzie aplikować.

Obecnie, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego ogłosił nabór kart projektów do „Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014 – 2020”. Gmina Nawojowa złożyła Kartę Projektu Subregionalnego w ramach RPO WM 2014-2020, dla Działania 4.4 Poddziałania 4.4.2. Obniżenie poziomu niskiej emisji – (SPR) dla zadania pt. „Redukcja niskiej emisji na terenie gminy Nawojowa poprzez dofinansowanie wymiany źródeł ciepła na gazowe w budownictwie mieszkaniowym” oraz Kartę Projektu Subregionalnego w ramach RPO WM 2014-2020 dla Działania 4.4 Poddziałania 4.4.3. Obniżenie poziomu niskiej emisji (paliwa stałe) – (SPR) pt. „Redukcja niskiej emisji na terenie gminy Nawojowa poprzez dofinansowanie wymiany źródeł ciepła w budownictwie mieszkaniowym.” Nabór wniosków dla tych poddziałań planowany jest na IV kwartał 2016 r.

Dla celów inwentaryzacji źródeł niskiej emisji, jak również dla zdiagnozowania zainteresowania dofinansowaniem do wymiany źródeł ciepła wśród mieszkańców gminy Nawojowa, została przygotowana specjalna ankieta, którą rozprowadzono wśród mieszkańców. Aktualnie, zainteresowanie wymianą źródła ciepła wykazało około 120 właścicieli budynków z terenu naszej jednostki samorządowej. Ciągłe jeszcze można taką ankietę wypełnić i złożyć w Urzędzie Gminy. Bardzo prosimy osoby zainteresowane wymianą pieca na ekologiczne źródło ciepła, nie tylko na paliwa stałe, ale również gazowe, jak i odnawialne źródła energii tj. pompy ciepła, instalacje solarne, fotowoltanikę o wypełnienie tych dokumentów i doręczenie ich do gminnego magistratu. Stworzą one bazę danych osób, do których będziemy kierować propozycję dofinansowania działań związanych z wymianą źródeł ciepła.

Tekst: Marcin Wiktor

Edukacja ekologiczna

Dla podniesienia świadomości ekologicznej wśród mieszkańców bardzo ważna jest odpowiednia edukacja ekologiczna. W 2016 roku nasza jednostka, wspólnie z samorządem Nowego Sącza oraz innych gmin położonych w Kotlinie Sądeckiej (Stary Sącz, Kamionka Wielka, Chełmiec, Korzenna, Podegrodzie) przystąpiła do realizacji programu „Kotlina Sądecka w czystej atmosferze”, który ma na celu poprawę jakości powietrza i organicznie niskiej emisji poprzez wspólne, skoordynowane działania. W ramach tej współpracy został zaplanowany „Jesienny Piknik Ekologiczny”. Wydarzenie to odbędzie się w każdej z wyżej wymienionych gmin, więc także w Nawojowej. Niniejsze zadanie jest jednym z elementów służących realizacji wspomnianego programu. Celem zadania jest promocja proekologicznych zachowań mieszkańców gminy ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Proponowane działania mają uczulić odbiorców projektu na problem tzw. niskiej emisji, zanieczyszczenia powietrza oraz wynikających z tego skutków dla życia i zdrowia mieszkańców. Zostaną poruszone przyczyny powstawania zanieczyszczeń (spalanie śmieci w przydomowych kotłowniach, spalanie paliwa niskiej jakości, niedostateczna segregacja odpadów). Jesienny Piknik Ekologiczny zostanie zrealizowany tuż przed rozpoczęciem sezonu grzewczego, czyli momentu, od którego w całej Kotlinie Sądeckiej nastąpi pogorszenie jakości powietrza. Zadanie ma zwrócić uwagę na powszechny problem spalania śmieci, wyeliminować lub ograniczyć zjawisko i tym samym w wydatny sposób spowodować stopniową likwidację tego źródła zanieczyszczeń. W ramach Jesiennego Pikniku Ekologicznego odbędzie się również konkurs plastyczny oraz bieg ekologiczny o puchar wójta gminy Nawojowa. W celu zintensyfikowania działań edukacyjnych, została podpisana deklaracja wspólna gmin: Chełmiec, Korzenna, Podegrodzie, Kamionka Wielka i Nawojowa oraz miasta Stary Sącz wraz z Katolickim Centrum Edukacji Młodzieży „KANA”, aby wzmocnić wsparcie finansowe dla działań edukacji pozafORMALNEJ dzieci i młodzieży szkolnej – uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych z obszaru Kotliny Sądeckiej oraz seniorów, nauczycieli i przedstawicieli mediów, w latach 2016 – 2019. Mamy nadzieję, że inicjatywa wpisująca się w działania naszego samorządu na rzecz ekologii, włącznie z szeroką edukacją ekologiczną doprowadzą do pozytywnych zmian, czego wynikiem będzie znacząca poprawa jakości powietrza. Edukacja ekologiczna w gminie Nawojowa, to nie tylko zaplanowany piknik ekologiczny, to również pakiet plakatów i ulotek rozprowadzonych wśród mieszkańców, mówiących o szkodliwości spalania odpadów w piecach domowych i na otwartym powietrzu oraz o poprawnych sposobach segregacji odpadów i ich recyklingu, czyli powtórny wykorzystaniu, jak również dobrze działającym w chwili obecnej, a wprowadzanym od 2013 roku, nowym systemie zagospodarowania odpadów komunalnych, obejmującym w 100% wszystkich mieszkańców gminy selektywną zbiórką tych nieczystości „u źródła” oraz w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Nawojowej.

Tekst: Marcin Wiktor

Bój o zdrową atmosferę

Tak ważny problem, jak ochrona powietrza atmosferycznego wymaga przeprowadzenia i skoordynowania wielu działań administracyjnych. W związku z tym, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego przystąpił do realizacji projektu zintegrowanego pn. „Wdrażanie programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze”, współfinansowanego ze środków instrumentu finansowego LIFE w ramach środków Unii Europejskiej. Projekt LIFE koordynowany przez Województwo Małopolskie angażuje łącznie 66 partnerów, a jego celem jest przyspieszenie wdrażania działań służących poprawie jakości powietrza, które zostały zaplanowane w ramach „Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego”. Projekt będzie realizowany w okresie od października 2015 r. do końca 2023 r. Gmina Nawojowa zawarła porozumienie o współpracy w zakresie realizacji projektu zintegrowanego pn. „Wdrażanie programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze”, współfinansowanego ze środków instrumentu finansowego LIFE w ramach środków Unii Europejskiej. Głównymi działaniami tego projektu jest stworzenie sieci eko-doradców w gminach, które przystąpiły do porozumienia, więc również w Nawojowej, którzy będą wspierać wdrażanie powyższego zadania, będą pozyskiwać środki zewnętrzne na działania ograniczające emisję zanieczyszczeń oraz mobilizować mieszkańców do włączenia się w owo przedsięwzięcie oraz prowadzić doradztwo dla mieszkańców w zakresie najbardziej efektywnych sposobów ograniczenia emisji i pozyskiwania źródeł finansowania. Mamy nadzieję, że wszystkie opisane wyżej działania, w perspektywie kilku najbliższych lat przyniosą efekty, które będą wyczuwalne i widoczne w otaczającej nas wszystkich atmosferze – ZDROWEJ ATMOSFERZE.

Tekst: Marcin Wiktor

BŁĘKITNY WĘGIEL

Nazywają go błękitnym węglem. I choć jest czarny, daje nadzieję na zieloną przyszłość. Jeśli węgiel kamienny zamknąć w reaktorze i delikatnie podgrzać, straci część lotnych frakcji. Zostają porowate, lekkie bryły przypominające koks, ale spalające się w każdym kotle. Nawet w starych piecach kaflowych. Spaliny z błękitnego węgla trudno nazwać dymem. To, co wylatuje z komina przypomina delikatną mgiełkę. I nie są to teoretyczne wyliczenia, lecz pełnoskalowe próby, przeprowadzone w dziesiątkach kotłów centralnego ogrzewania, piecach kaflowych i kuchniach Zabrza, Raciborza, Żywca, Swoszowic. Dokładne badania po spalaniu 2000 ton bezdymnego węgla wykazały kilkukrotną redukcję zanieczyszczeń. Z dnia na dzień spadło stężenie pyłów zawieszonych i najbardziej rakotwórczych węglowodorów aromatycznych, z benzopirenem na czele. Natychmiast! Bez żadnych skomplikowanych zabiegów. Wystarczyła tylko zmiana paliwa. Gdyby zastosować błękitny węgiel w Nowym Sączu i gminach Kotliny Sądeckiej, smog przestałby nam doskwierać nawet w środku zimy. Jest tylko jeden problem: cena. Błękitna nadzieja kosztuje około 1000 złotych za tonę. Gdyby obniżyć podatek VAT, postarać się o niewielką dotację, to nam wszystkim lżej byłoby oddychać. Przy okazji, polski przemysł węglowy zostałby uratowany.

Grzegorz Tabasz

Coś o paleniu, czyli SMOG STORY

W naszym kraju pory roku można rozpoznać po zapachu. To bardzo łatwe. Narząd węchu sygnalizuje półmetek jesieni ostrym aromatem węglowego dymu. Cóż, mieszkanie trzeba czymś ogrzać. Tuż po zapadnięciu zmroku skład chemiczny atmosfery ulega niebywałemu wzbogaceniu. Jako pierwszy w eterze roznosi się słodkawy zapaszek płonących śmieci. Wytrawny koneser wyczuje w nim opakowania po jogurtach i butelki typu PET. Udane zakupy nowych mebli rozpoznać bez pudła po odorze tłęcej się płyty paździerzowej. Choć to mielone drewno, feterek nieco inny. Domowa utylizacja starych opon jest doskonale widoczna nawet w najciemniejszą noc. To ta kolumna czarnego dymu w sąsiedztwie. Najlepszy specjalista od zanieczyszczeń atmosfery uświadomił mi, iż acetonowa nutka w przestworzach ma całkowicie swojskie, pampersowe pochodzenie. Żarty na bok. Smród w powietrzu to dioksyny, węglowodory aromatyczne, furany, ledwo widoczne pyły. I nowa chemia organiczna, którą trzeba stworzyć, by zbadać, co powstaje w piecu przy spalaniu tworzyw sztucznych w niskiej temperaturze i małym dopływie tlenu. Trujący, rakotwórczy i uczulający koktajl. Zabija powoli, na raty. Najgorsze, że powiązanie konkretnej choroby z paleniem śmieci jest właściwie niemożliwe. Tylko statystyki pokazują, iż w rejonach gdzie skażenia powietrza są przekraczane, rośnie ilość chorób płuc, nowotworów, alergii. Nikt nie wie, ile dni, miesięcy a może lat, zabiera nam przydymione powietrze. Co można zrobić, gdy nasz sąsiad pali śmieci? Niewiele, a prawdę mówiąc nic. Można co najwyżej apelować do uczuć wyższych i poczucia odpowiedzialności. Nasze prawo i przepisy są bezsilne. Gdy z komina w sąsiedztwie wydobywa się trujący smrodek możecie wezwać policję. Przyjadą (bo muszą!), popatrzą, pokiwiąją głowami i... nic nie zrobią. Bez nakazu prokuratora nie mają prawa wejść na cudzą posesję, a gdyby nawet, to co? Włożą nos do pieca i powiedzą, że smrodek truje? Gdyby nawet dysponowali czujnikami do pomiaru zanieczyszczeń, to wspomniany dymek – czyli dowód rzeczowy – szybko znika w powietrzu. I z czym tu pójść do sądu? A sąsiad przestanie was lubić. W całej historii jest jedna dobra wiadomość: niecny proceder odbywa się ukradkiem, pod osłoną nocy, nigdy lub prawie nigdy w biały dzień. Palacze śmieci doskonale wiedzą, że źle robią. Może kiedyś przyjdzie czas na opamiętanie. Póki co, lato w pełni. Ale do sezonu grzewczego już niedługo. Czyli co najwyżej kilkadziesiąt dni czystego powietrza. Potem... cóż, będzie, jak zwykle.

Grzegorz Tabasz

WIZYTA NA WĘGRZECH

W zaprzyjaźnionym mieście Jánoshalma

Takie odwiedziny stały się już tradycją, zarówno dla Nawojowian, jak i naszych węgierskich bratanków z Jánoshalma, pięknego miasteczka położonego na południu Niziny Węgierskiej. Wielokrotnie już opisywaliśmy historię tej miejscowości, aktualną sytuację społeczno gospodarczą, tradycje i obyczaje mieszkających tam Madziarów oraz ich aktualne osiągnięcia w budowie nowoczesnej infrastruktury komunalnej i rozwoju więzi społecznych.

Jesteśmy tam postrzegani naprawdę po przyjacielsku i witani z niezwykłą serdecznością. Było tak i tym razem kiedy nasza delegacja udała się do partnerskiej gminy na uroczystości związane z obchodami Dni Miasta, na przełomie czerwca i lipca br.

Nasz ekipa wyjechała w składzie: Jan Kulpa – dyrektor GOK, przewodniczący delegacji, wiceprzewodniczący Rady Gminy – Tadeusz Majewski, Krystyna Guzik i Włodzimierz Wiczorek – inspektorzy UG, Agata Zięba dyrektor Gminnego Publicznego Przedszkola w Nawojowej.

Na świąteczne uroczystości przygotowano, jak zawsze wspaniały program obchodów, prezentujący dorobek tamtejszej społeczności gospodarczy i artystyczny. Było więc kilka wystaw i koncertów rodzimych artystów, pokazy, występy węgierskich gwiazd estrady i dużo, dużo zabawy, tańca i rozrywki.

Wszystkich gości powitał burmistrz Czeller Zoltan – wielki przyjaciel Polaków. Ciekawie wyglądały prezentacje sceniczne młodzieży, kultywującej miejscowe tradycje. Twórcy sztuki z Szenttamási i Jánoshalma, osobiście prezentowali swoje dzieła na wernisażu zorganizowanym we wspaniałym, nowoczesnym Ośrodku Kultury. Scena na świeżym powietrzu, umożliwiała stały kontakt ze śpiewem i muzyką. Jednak najwięcej widzów ściągnęły występy sławnych w całym naddunajskim kraju Kocora Feri, Nagy Fero, czy zespołu Beatrice.

Zanim rozpoczął się świąteczny bal, nie zabrakło poczęstunku w postaci najslawniejszego madziarskiego dania – gulaszu – przygotowywanego w kociołkach ustawionych wprost na głównej ulicy. Jakie zapachy drażnią wtedy powonienie smakoszy? Niestety, tego opisać się nie da.

- Byliśmy uczestnikami wszystkich ważnych wydarzeń Dni Jánoshalma – mówi Jan Kulpa, szef delegacji. Braliśmy udział w otwarciu wystawy malarskiej i rękodzieła artystycznego, gdzie wspaniale prezentowało się koronkarstwo i haft. Oklaskiwaliśmy koncert chóru nauczycielskiego Mithras, podziwialiśmy najmłodszych artystów z przedszkola i miejscowej szkoły. Poznaliśmy też proces produkcyjnych tamtejszych win, które należą do najlepszych trunków na świecie.

Nasze delegatki z przedstawicielami mieszkańców Jánoshalma.

Nawojowanie prowadzili także rozmowy oraz wymianę doświadczeń z burmistrzem i radnymi naszych bratanków. Otrzymali informacje o nowych inwestycjach w mieście, tych już realizowanych i tych zaplanowanych na najbliższą przyszłość. Dowiedzieli się też sporo o potrzebach i postulatach mieszkańców. Świetnie zorganizowany pobyt naszych przedstawicieli, umożliwił ich obecność i czynny udział w wycieczkach, spotkaniach i dodatkowych propozycjach. – *Przyjęto nas serdecznie i ciepło* – dodaje Jan Kulpa. W imieniu wójta naszej gminy, zaprosiłem władze przyjacielskiego grodu do złożenia rewizyty w Nawojowej podczas „Agropromocji 2016”. Zatem, oczekujemy przyjazdu naszych przyjaciół.

(An) fot. arch. GOK

Artystyczne prezentacje węgierskich dziewczynek.

Nowi laureaci zaszczytnych tytułów gminy Nawojowa

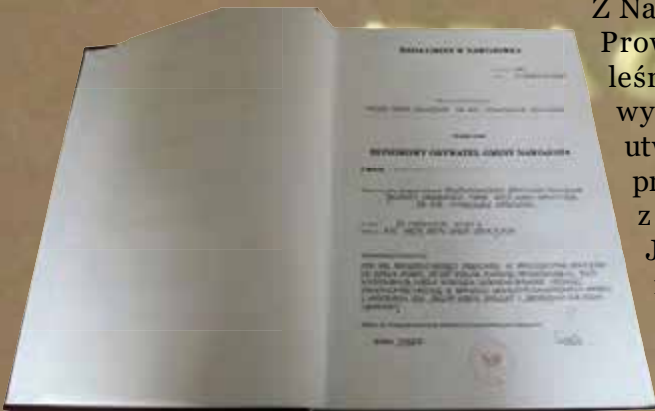
Decyzją Rady Gminy, na wniosek wójta dr inż. Stanisława Kielbasy, w poczet Honorowych i Zasłużonych Obywateli dla Gminy Nawojowa przyjęci zostali Zbigniew Gryzło (tytuł Honorowy Obywatel), Józef Południak, Jan Pyrc i Stanisław Frączek (Zasłużeni Obywatele)

Poniżej prezentujemy sylwetki laureatów, wybitnych działaczy społecznych, gospodarczych, kulturalnych naszej jednostki administracyjnej.

Honorowy Obywatel Gminy Nawojowa

W poczet laureatów otrzymujących honorowe obywatelstwo gminy wpisany został, mgr inż. Zbigniew Gryzło, długoletni nadleśniczy Nadleśnictwa Nawojowa, dziś już emeryt, ale nadal aktywny społecznie.

Z Nawojową związany od 1990 roku. Prowadził nowoczesną gospodarkę leśną, a tutejsze lasy były wzorcowymi w Europie. Przyczynił się do utworzenia najlepszej szkółki leśnej, przebudowy drzewostanów zgodnie z ich historyczną strukturą. Przy Jego udziale zbudowano znakomitą sieć dróg oraz infrastrukturę komunalną i turystyczną w Nadleśnictwie. Funkcjonują również ścieżki edukacyjne dla młodzieży. Chronił w sposób

przemysłany dziką zwierzynę, doprowadził do przywrócenia głuszców w tutejszych lasach. W 2000 r. otrzymał Złoty Krzyż Zasługi, w 2008 r., Odznakę Zasłużony dla Ziemi Sądeckiej, w 2012 r. został laureatem konkursu Złoty Inżynier „Przeglądu Technicznego”. Jest działaczem Polskiego Związku Łowieckiego, zajmuje się pszczelarstwem. Przez dwie kadencje był radnym Rady Gminy. Wspiera gminne inicjatywy społeczne, przyczynia się do ich realizacji.

Jest drugim obywatelem obdarzonym zaszczytnym honorowym tytułem. W roku ubiegłym otrzymał go, były proboszcz nawojowskiej parafii, **ks. Andrzej Dźwigaj**.

Zasłużeni Obywatele Gminy Nawojowa

Wójt uzasadniając swój wniosek w stosunku do **Józefa Południka**, przywołał Jego zasługi na polu rozwoju pszczelarstwa nie tylko w rodzinnej miejscowości, ale też dla całej Sądecczyny. Pan Jan budował struktury związku tej branży i przez wiele lat im przewodził. Jat nadal wychowawcą młodych pokoleń pszczelarzy i popularyzatorem bartnictwa. Nadal działa społecznie. Był radnym dwóch kadencji Rady Gminy Nawojowa, inicjator przebudowy drogi Nawojowa – przysiółek Bukowiec. Cieszy się szacunkiem i sympatią mieszkańców.

Także **Jan Pyrc** zasługuje na wyróżnienie za sześćdziesięcioletnią działalność społeczną na niwie sportowej. Nauczyciel i trener młodzieży sportowej miejscowej szkoły rolniczej. Wychowa wielu wybitnych zawodników. Budowniczy obiektów sportowych na terenie gminy Nawojowa. Za swoją działalność odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (za pracę pedagogiczną), Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Edukacji Narodowej, Odznaką Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej, Złotą i Srebrną Odznaką Zasłużony dla Województwa i Ziemi Sądeckiej. Najważniejszy dla niego medal – to Przyjaciół Dzieci otrzymany za pracę społeczną na rzecz milusińskich. Dwukrotnie radny Gminy Nawojowa. Nadal działa społecznie i jest pasjonatem pracy z młodzieżą.

Stanisław Frączek, na wysokie wyróżnienie zasłużył swoją postawą wobec współmieszkańców gminy, a szczególnie rodzinnej miejscowości Bączej Kuniny. Właściciel firmy DREW – TAR jest niezwykle ceniony przez mieszkańców tej miejscowości. Uznanie, szacunek i wdzięczność, zaskarbił sobie swoją postawą życzliwością, uczciwością i ofiarnością na rzecz innych. Chętnie pomaga potrzebującym, nie szczędząc swego zaangażowania, pracy, środków finansowych i materialnych. Z szacunkiem i życzliwością odnosi się do ludzi, spieszy z pomocą jeśli są w potrzebie, jak np. pogorzelncom z Homrzkowskiej i Popardowej, przekazując drewno budowlane. Wspomagał wykonanie zadania kaplicy w Bączej Kuninie. Wraz z rodziną ufundował i postawił obelisk upamiętniający kanonizację Jana Pawła II. Ma wiele zasług dla ludzi i rodzin w trudnej sytuacji materialnej. Wspomagał szkoły w Bączej Kuninie i Nawojowej. Prowadzi działalność charytatywną na rzecz dzieci i miejscowego kościoła. Przekazał drewno na więźbę dachową świątyni, na ławki kościelne i szkolne. Wiele lat był aktywnym członkiem Rady Sołectkiej w Bączej Kuninie i Rady Parafialnej w Nawojowej. Nadal bezinteresownie działa na rzecz gminnej społeczności.

Aktualnie, wraz z nowymi laureatami, Księga Zasłużonych liczy 11 nazwisk, a są to: Stanisław Borek, Bronisław Durlak, Roman Dutka, Wojciech Kowalik, Kazimiera Kozera, Michał Lewandowski, Kazimierz Piętka, Kazimierz Chronowski, Józef Południak, Jan Pyrc, Stanisław Frączek.

Przypomnijmy, że powyższe tytuły nawojowski samorząd uchwalił 5 czerwca ubiegłego roku. Przyznaje się je za wybitne zasługi dla naszej jednostki administracyjnej, tym osobom i organizacjom, które przyczyniły się do rozwoju, promocji, popularyzacji nawojowskiej dziedziny. Pierwsze nadania tytułów miały miejsce 14 sierpnia 2015 r. Obecni laureaci w pełni zasługują na te wyróżnienia. Za pośrednictwem Przeglądu składamy im serdeczne gratulacje.

tekst i fot. (SZK)

Zbigniew Gryzło

- Honorowy Obywatel

Czas płynie nieubłaganie i znienacka nadchodzi pora, kiedy trzeba zakończyć zawodową karierę, rozstać się z macierzystym zakładem pracy, ludźmi których przez lata spotykało się podczas służbowych zajęć, kolegami zaprzyjaźnionymi w ramach wykonywania wspólnej profesji. Nadchodzi okres emerytalnego wypoczynku, kiedy można wreszcie realizować własne marzenia, pielęgnować głęboko skrywane hobby, dbać o zdrowie i relaksować się po długich latach znoej pracy, poświęcić się najbliższej rodzinie. To projekt, jaki z grubsza przyjmuje każdy człowiek przechodząc na tzw. „pensję” (jak określano wejście w wiek emerytalny). Rzeczywistość wygląda zgoła inaczej. Jak wyobraża ją sobie inż. Zbigniew Gryzło – dotychczasowy nadleśniczy Nadleśnictwa Nawojowa? Dowiemy się po przeczytaniu niniejszego tekstu.

P OCHODZI Z BOBOWEJ, GDZIE urodził się w 1949 roku. Mama, Władysława zajmowała się domem, ojciec, Stefan pracował w spółdzielczości, a w latach II wojny walczył z okupantem niemieckim i był więziony przez Sowietów pod Leningradem. W dzieciństwie, przebywał przez pewien czas z rodziną w Nowym Sączu. Zawsze wiedział, jak kształtować własną przyszłość. Zachwycał go las, który odkrywał przed nim rozmaite tajemnice. Zawsze czuł związek z przyrodą, dlatego miano „leśnego człowieka” przyjmował z niekłamana satysfakcją. Dane mu było również przebywanie w gronie myśliwych parających się także leśną gospodarką, więc rosła w nim fascynacja naturą. Po ukończeniu liceum, zdecydował się podjąć studia na Akademii Rolniczej w Krakowie, na wydziale leśnictwa. Po uzyskaniu dyplomu,

w 1974 r. skierowano go do Brzegu na Opolszczyźnie, gdzie na okres 5 lat podjął pracę w Biurze Urządzania Lasów. Uznaje to za znakomity staż, który pozwolił mu później odpowiedzialnie i skutecznie zarządzać leśnymi zasobami.

Na Sądecczyznę powrócił w 1979 r., gdzie zatrudnił się w Nadleśnictwie Nawojowa. Najpierw, jako adiunkt, potem - zastępca nadleśniczego, a następnie przez prawie 26 lat był tu nadleśniczym. Podległe tereny znał już wcześniej, a wiedzę o nich ugruntował sobie na studiach. Jest dumny, że udało mu się sporo w nich zdziałać, przede wszystkim odtworzyć wspaniałe drzewostan podziwiany przez środowiska naukowe w kraju i na świecie. Wprowadził gospodarkę bezrębową, stworzył las wielopiętrowy i zróżnicowany zarówno wysokościowo, jak i grubościowo, najbardziej naturalne środowisko leśne. Można powiedzieć, że w pewien sposób kontynuował gospodarkę prowadzoną przez hr. Edwarda Stadnickiego, choć bez nasadzenia świerków. Podobnie jak on, dbał o rezerwy przyrody, bo było to zgodne z naturą tego regionu, a uważał, że warto ją naśladować utrzymując gatunki rodzime, jodłę z bukiem, z domieszką modrzewia, jawora, wiązu. Przed 20 laty, po raz pierwszy w planach gospodarczych odnotował drzewostany przerębowe, (około 200 ha), a potem dalsze ich połączenie.

Pasją pana Zbigniewa było zawsze myślistwo. Zapamiętał słowa ojca - myśliwym zostaje się wtedy, gdy mając zwierzynę na celu odkłada się broń, a obserwując ją, nie pociąga się za spust, tylko napawa się jej urokiem. – Jak mówi - sednem łowiectwa jest podchodzenie zwierzyny, kiedy można decydować, czy powinna dalej żyć, czy nadszedł moment, kiedy należy ją wyjąć z łowiska. Człowiek dość mocno zniekształcił równowagę w przyrodzie. Teraz, środowisko naturalne samo się nie zregeneruje, bez ingerencji ludzkiej, a dzięki niej w lasach występuje różnorodność gatunków. Jego ideą było przywrócenie w tutejszych lasach gęszcica i w znacznej mierze udało mu się ten pomysł zrealizować. Jest szansa, że powróci tu na stałe.

Rozwinął także szkółkarstwo. W całej Polsce słynna jest plantacja z okolic Feleczyzna, gdzie prowadzi się produkcję jodły systemem zakrytym, korzeniowym. Wprowadził program restytucji cisa, , żeby sztandarowe drzewo z czasów Bolesława Chrobrego, Władysława Jagiełły, które się cenilo w Polsce, stało się znowu popularne. Przy udziale naukowców, założył w nadleśnictwie banki genów dla jodły, wiązu, buka. Spowodował, że to bogate środowisko przyrodnicze, z obfitym runem leśnym, w całości zostało objęte obszarem „Natura 2000” i jest cenione w całej Europie

Zajmował się również drogownictwem. Udało mu się uzyskać w nadleśnictwie Nawojowa ponad 1000 kilometrową sieć szlaków komunikacyjnych, z czego ponad 100 km o nawierzchni asfaltowej. Z inicjatywy pana Zbigniewa powstało w rejonie kilka ścieżek edukacyjno – przyrodniczych, wyposażonych w miejsca biwakowe, grille, urządzenia turystyczne. Dzięki edukowaniu mieszkańców, uwolnił teren od wypalania łąk. Wspólnie z żoną Dorotą, dyrektorem Gimnazjum w Nawojowej, wychowali dwie córki. (MASZ)

Profesor Jan Pyrc

– Zastużony dla Gminy Nawojowa

Wybitny pedagog, nauczyciel wychowania fizycznego, wielki propagator sportu, czynnego życia, turystyki. Zaangażowany w rozwój wielu dyscyplin sportowych na Ziemi Nawojowskiej, inicjator stworzenia podstaw miejscowej bazy sportowej, z pasją realizujący ów pomysł. Włączył się w budowę obecnej bazy Zespołu Szkół Gimnazjalnych, kontynuującego tradycje dawnej szkoły rolniczej, szczególnie w kwestii nowoczesnej sali gimnastycznej, do dziś znakomicie służącej uczniom i sportowcom.

JAN PYRC URODZIŁ SIĘ w 1934 r. w Łososinie Górnej. W dwa lata później, wraz z rodzicami przeniósł się do babci mieszkającej w Warszawie. W powstaniu warszawskim ginie jego ojciec, matka ucieka z transportu do obozu koncentracyjnego. Po tych wydarzeniach wraz z nią przeniósł się do Limanowej, gdzie ukończył podstawówkę i liceum ogólnokształcące.

Na studia wybiera się do stolicy, ma sprecyzowany ich wybór, a także charakter przyszłej pracy. Zawsze dbał o tężyznę fizyczną i rozwijał własne umiejętności sportowe. Po skończeniu warszawskiej Akademii Wychowania Fizycznego w roku 1955, jako trener narciarski II klasy, otrzymał nakaz pracy w Ludowych Zespołach Sportowych. Pierwsza propozycja dotyczyła Poronina i poprowadzenia tam szkoły narciarskiej dla młodzieży. Niestety, na realizację tego zadania zabrakło funduszy. Rada Główna LZS wydała mu decyzję - albo Nowy Sącz, albo Kielce. Z uwagi na rodzinne korzenie, zdecydował się

na Sądecczyznę. Trenował judo i zdobywał tytuły Mistrza Polski w latach 1952 – 1955. Był też zapaśnikiem. Kończąc studia, uzyskał dyplom trenera II klasy w judo i narciarstwie, choć to narty były jego prawdziwą pasją.

Po roku pracy w naddunajeckim grodzie otrzymał od ówczesnego dyrektora szkoły rolniczej w Nawojowej – Zdzisława Adamusa, propozycję zatrudnienia. Miał wytypować najzdolniejszych sportowców szkolnych do ogólnopolskiej spartakiady. Rozpoczął organizowanie sprawdzianów w różnych dyscyplinach lekkoatletycznych i grach zespołowych. Skompletował niezłą grupę, złożoną z utalentowanych, ambitnych młodych ludzi oraz całkiem dobrym zespołem siatkarskim. Na spartakiadzie w Krakowie, wszyscy zdobyli wysokie lokaty. We wrześniu 1956 roku dołączył do grona kadry pedagogicznej „rolniczej budy”. W skrytości ducha myślał, że po roku opuści mury placówki i w Centralnym Ośrodku Sportu w Zakopanem poprowadzi dyscypliny uzupełniające dla kadry olimpijczyków. Los chciał inaczej i na pięknej nawojowskiej ziemi doczekał emerytury, pracując jeszcze krótko w Studium Nauczycielskim. W 1963 r. zawarł związek małżeński z Marią, wspólnie wychowali trójkę dzieci, 2 córki i syna.

Kiedy rozpoczynał karierę w Nawojowej, sport praktycznie nie istniał, dlatego intensywniej myślał o budowie boiska sportowego. Okazją do realizacji takiego przedsięwzięcia, stało się centralne poparcie dla rozwoju hokeja na trawie, a on zajął się tą dyscypliną. Zgodził się, pod warunkiem poprawienia płyty boiska, które służyło do treningów, w miejscu dzisiejszego stadionu. Dziś z dumą wspomina, że z pomocą wielu zaangażowanych osób, udało się zbudować coś, co na długie lata zapewniało doskonałe warunki do prowadzenia wychowania fizycznego i szerokiej działalności sportowej.

Niektóre dyscypliny nie wytrzymały presji czasów, promyczką nadziei dla rozwoju sportu stał się fakt wprowadzenia do szkół rolniczych piłki ręcznej. Wspólnie z żoną, trenowali żeńskie drużyny szczypiorniaka, najpierw 11 osobowe, potem słynne „siódemki”. Przez lata, wiodły one prymat w piłce ręcznej dziewcząt szkół rolniczych, zwyciężając w licznych olimpiadach.

Walcząc w turnieju w 1975 r. wyeliminowano nawet pierwszoligową żeńską ekipę, krakowskiej AWF.

W latach 60 rozpoczął nauczanie akrobatyki. Dziewczęta ze szkoły zdobyły nawet mistrzostwo Polski i wielki kryształowy puchar. Do szkolnego programu wprowadził na przełomie lat 60 i 70 klasę sportową. Był także sędzią piłki ręcznej w okręgu. Z pomocą gminy zrealizował położenie asfaltowej nawierzchni na boisku.

- Teraz, - jak mówi - pozostała mi społeczna kontynuacja sportowego dzieła Jana Borka, czyli szachy. Staram się, jak mogę pomagać młodzieży, bez niej moje życie nie miałoby sensu.

tekst i fot. Masz

Pszczelarz – Józef Południak

– Zastuzony dla Gminy Nawojowa

Józef Południak ma 85 lat, to długoletni prezes koła Związku Pszczelarzy w Nawojowej. Funkcję tę objął w 1972 r. kiedy nowosądeckie pszczelarstwo licznie się rozbudowało, do 300 członków i postanowiono dokonać administracyjnego podziału organizacji, tworząc nowe delegatury w gminach Nawojowa i Łabowa. Wówczas, zarejestrowano u nas ponad 65 czynnie działających pszczelarzy. Prowadzeniem pasieki zajmuje się od wczesnej młodości. Aktualnie, gospodarstwo pasieczne prowadzi wspólnie z synem, również Józefem. Razem posiadają 30 pni. Ma także córkę - Stanisławę.

ZZAWODU BYŁ TOKARZEM. Przez wiele lat pracował na kolei, w Zakładach Naprawczych Taboru Kolejowego. Potem, zatrudnił się w nawojowskiej Hamerni. Po mimo – jak sam określa – słusznego już wieku, nadal cieszy go hodowla pszczół. Dobre zdrowie, zachował dzięki spożywaniu pszczelich produktów, a to umożliwia mu dalsze zdobywanie wiedzy o mądrych i niezwykle potrzebnych człowiekowi owadach.

Ziemia Nawojowska słynie z takich miódów jak lipowy, spadź jodłowa, mniszek lekarski i wielokwiat. Pan Józef zna doskonale receptury z wykorzystaniem miodu i innych pszczelich produktów do ratowania zdrowia, mógłby świadczyć w tym zakresie usługi terapeutyczne. Nawojowskie Koło Pszczelarskie jest częścią Podkarpackiego Związku Pszczelarzy w Nowym Sączu. Obecnie, zrzesza około 20 członków, posiadających ponad 300 uli, ale są kolejni chętni wpisujący się na listę. Prezes liczy na szybkie powiększenie szeregów członkowskich. Hodowlaną ideę stara się zaszczerpić mieszkańcom, młodym rolnikom, którzy przy dobrej, ofiarnej pracy

mają szansę zrobić na tym niezły interes. Tradycje hodowania pszczelich rojów na Ziemi Nawojowskiej sięgają czasów przedwojennych. Produkcji miódów nie zaprzestano także w czasie okupacji niemieckiej, co pozwalało wzbogacać organizm w trudnych i biednych latach wojny.

Józef Południak uznaje pszczołę za istotę świętą, a wszystko co ich dotyczy zna od podszewki. Dokumenty bieżące i materiały archiwalne związane z pszczelarstwem ciągle porządkuje i chroni dla potomnych. Jak twierdzi, to historyczna dokumentacja świadcząca o wieloletniej pracy ludzi, wespół z niezwykle pożytecznymi owadami. Albert Einstein twierdził, że – „kiedy pszczoła zniknie z powierzchni ziemi, to człowiekowi pozostaną najwyżej 4 lata życia...”, zatem trzeba wierzyć, że tragiczna przepowiednia nigdy się nie ziści.

Zasłużony Nawojowianin, zbiera legendy o rodzinnej gminie, spisuje dzieje rodów chłopskich i szlacheckich, przy okazji odnotowując pszczelarski wątek każdego przypadku, historie te nanosi na karty brulionów. Może kiedyś doczekają się naukowego opracowania.

Nadal zajmuje się propagowaniem pszczelarstwa choć wie, że do opieki nad „cudownymi” owadami trzeba mieć sporo cierpliwości, samozaparciu, czasu i...pogody ducha. Teraz, specyficzna hodowla stała się domeną panów w „jesieni życia”. Twierdzi jednak, że jeśli ktoś „pszczelarskiego bakcyła połknie”, na pewno szczerze poświęci się pracy z tym szlachetnym owadem, najczystszy zwierzęciem na Ziemi, które wyczuwając skażenie, nie wraca do ula, by ratować własne rodziny.

tekst i fot. MASZ

Realizacja programu „Rodzina 500 plus” w gminie Nawojowa za okres od 1 kwietnia do 1 sierpnia 2016r.

Program „Rodzina 500 plus” to pierwsze, tak szerokie i uniwersalne wsparcie polskich rodzin ze strony władzy. Jego celem jest pomoc w wychowaniu dzieci oraz odwrócenie negatywnego trendu demograficznego w naszym kraju, czyli wzrost liczby urodzeń. Dietność ma ogromne znaczenie dla rozwoju narodu, jego siły, inicjatywy twórczej, przedsiębiorczości, innowacyjności. Młode pokolenie, łatwo przyswajające sobie trendy współczesnej cywilizacji, to konieczna przyszłość Polski. Wzrastająca liczba urodzin będzie mieć jeszcze jeden, niezwykle istotny aspekt dla nas, zamieszkujących pomiędzy Odrą a Bugiem. Schodzące pokolenia zapewnią sobie emeryturę, bo kiedy liczba ludzi starych zdominuje młodzież, może to oznaczać koniec wspaniałego narodu.

Zgodnie z ustawą z 11 lutego 2016r., o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, z tego prawa skorzystają rodzice oraz opiekunowie latorośli do 18 roku życia. W związku z tym, każda rodzina z gminy Nawojowa, posiadająca minimum dwoje niepełnoletnich dzieci, może otrzymać 500 zł na drugiego i kolejnego potomka. Jeśli rodzinny dochód wynosi mniej niż 800 zł netto, wsparcie otrzyma każde dziecko, także jedynak. Dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym kryterium dochodowe jest wyższe i wynosi 1200 zł netto.

Świadczenie otrzyma rodzina bez względu na stan cywilny rodziców. Otrzymują je zatem zarówno rodziny, w których rodzice pozostają w związku małżeńskim jak i rodziny niepełne oraz rodzice pozostający w nieformalnych związkach. W przypadku rodziców rozwiedzionych, wsparcie otrzyma ten rodzic, który faktycznie sprawuje opiekę nad dzieckiem. Świadczenie wychowawcze nie jest liczone do dochodu przy ustalaniu prawa do świadczeń z pomocy społecznej, funduszu alimentacyjnego oraz świadczeń rodzinnych.

RODZINA 500+

Realizacja programu „Rodzina 500 plus” w gminie Nawojowa za okres od 1 kwietnia do 1 sierpnia 2016r.

Informacje dotyczące realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci

Liczba złożonych wniosków w formie elektronicznej		60
Liczba wniosków w formie papierowej		752
ŁĄCZNIE		812
W tym:	Liczba wniosków przekazanych do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej	34
	Liczba wniosków oczekujących na rozpatrzenie	3
Liczba dzieci na które przyznano świadczenie wychowawcze w okresie od 01.04.2016r do 31.07.2016r		5667
Liczba dzieci na dzień 31.07.2016		1446
Liczba wydanych decyzji przyznających prawo do świadczenia wychowawczego(wydanych na podstawie wniosków złożonych w formie papierowej i elektronicznej)		772
W tym:	Liczba decyzji wydanych przez Marszałka Województwa Małopolskiego	1
Liczba decyzji o odmowie przyznania świadczenia wychowawczego		19- odmowa częściowa 3- odmowa całkowita

Program jest realizowany od 1 kwietnia 2016 r., do 30 września 2017 r. Wnioski można składać w formie papierowej lub elektronicznej za pomocą systemu teleinformatycznego:

- utworzonego przez ministra właściwego do spraw rodziny – Emp@tia
- udostępnionego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych

PUE ZUS

- banków krajowych świadczących usługi drogą elektroniczną
- platformy e-PUAP

Jeżeli wniosek został złożony w okresie od 1 kwietnia 2016 r., do 1 lipca 2016 r. (włącznie), wnioskodawcy otrzymają wyrównanie wstecz, tj. od 1 kwietnia roku bieżącego. W kolejnych miesiącach świadczenie wychowawcze będzie wypłacane od miesiąca, w którym wnioskodawca złoży wniosek. Do programu można dołączyć w dowolnym momencie.

Realizacją Ustawy „O pomocy państwa w wychowaniu dzieci” zajmują się 2 osoby, w tym:

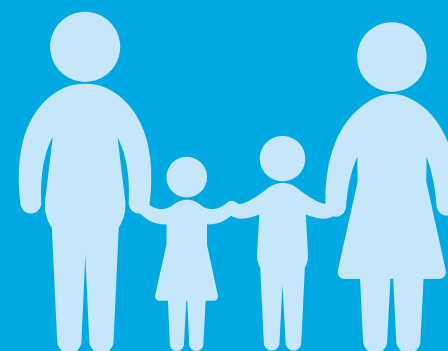
- 1 osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę - 0,75 etatu
- 1 osoba zatrudniona w ramach projektu „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej” - delegowana z Powiatowego Urzędu Pracy

W okresie od 01. 04.2016 r., do 31. 05.2016 r. wpłynęła większość wniosków wynikających z wyżej wymienionej ustawy. Warto nadmienić, iż interesanci byli obsługiwani bardzo sprawnie, gdyż pomocy przy realizacji zadania udzielali również pozostali pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej.

Obecnie, wnioski są przyjmowane i rozpatrywane na bieżąco, ale napływają też rozstrzygnięcia wniosków przesłanych za okres od 01 kwietnia 2016 r. od Marszałka Województwa Małopolskiego, skierowanych do realizacji.

Pierwsza wypłata rozpatrzonych wniosków była zrealizowana 22 kwietnia br., a kolejnych, w miarę spływających środków. Stosownych wypłat dokonywano dwa, trzy razy w miesiącu. Ponieważ nie było podstaw do dokonania zmiany przekazywania świadczenia na formę rzeczową, wszystkie wypłaty dokonywane są w gotówce.

Inf. własna OPS (Z)

Realizacja programu „Rodzina 500 plus” w gminie Nawojowa za okres od 1 kwietnia do 1 sierpnia 2016r.

Informacja o należnych i wypłaconych świadczeniach wychowawczych oraz poniesionych na ten cel wydatków z budżetu państwa na dzień 1 sierpnia 2016

Wyszczególnienie	Kwiecień 2016	Maj 2016	Czerwiec 2016	Lipiec 2016	Suma
Liczba świadczeń wychowawczych (przyznanych decyzją) należnych (przysługujących) za miesiąc...	1420	1422	1425	1446	5713
- w tym na pierwsze dziecko	577	581	593	599	2350
Liczba świadczeń wychowawczych wypłaconych w miesiącu...	329	2044	1815	1479	5667
Poniesione z budżetu państwa wydatki na świadczenie wychowawcze (bez środków na koszty obsługi i na wdrożenie) w miesiącu...	164 433	1 021 622	907 102	739 325	2 832 482

Przyjacielskie kontakty w sieci

Z gminą Wicko przez Internet

Z mieszkańcami gminy Wicko Nawojowanie przyjaźnią się od 2010 roku. Przypomnijmy, iż porozumienie w tej kwestii, podpisali wójtowie obu jednostek - 31 lipca tamtego roku. Jego celem nadal jest utrzymywanie partnerskich kontaktów, dążenie do określenia i osiągnięcia wspólnych celów na płaszczyźnie gospodarczej, socjalnej, oświatowej i kulturalnej, wymiana doświadczeń, informacji pomiędzy przedstawicielami samorządów. A wszystko wzięło się od wielkiej powodzi, która nawiedziła Nawojowę w maju i czerwcu 2010 r. Pomorzanie pierwsi odezwali się do nas, poszkodowanych. Ofiarom kataklizmu, za pośrednictwem nawojowskiej władzy, zaoferowali pomoc rzeczową, zaprosili również do siebie na letni wypoczynek dzieci z najbardziej dotkniętych powodźmi rodzin. Wymiana trwa po dziś dzień, mieszkańcy obu gmin nawiązali indywidualne kontakty towarzyskie, składają sobie wzajemne wizyty, świadczą uprzejmości, umożliwiają rekreacyjne spędzanie czasu latem i zimą.

Oprócz oficjalnych kontaktów, wymiany delegacji, oba samorządy pamiętają o ważnych wydarzeniach, rocznicach, jubileuszach obchodzonych przez partnerów. W czerwcu, przyjaciele z Pomorza uroczysto świętowali siedemdziesięciolecie istnienia Szkoły Podstawowej w Wicku. „Kamienny” jubileusz odbywano w gronie zaproszonych gości, władz

samorządowych, kościelnych, kuratorskich, dyrektorów okolicznych placówek oświatowych, no i przede wszystkim uczniów, pracowników, absolwentów i emerytowanych pedagogów Zespołu Szkół w Wicku.

Pamiętając o urodzinach wickowiańskiej Alma Mater, wójt Nawojowej, Stanisław Kielbasa oraz pracownicy Urzędu Gminy przeprowadzili pierwszą w historii obu jednostek video konferencję poprzez łącza internetowe.

Połączenie audio video odbyło się przy użyciu google hangouts. My korzystaliśmy z komputera, nasi partnerzy na czele z wójtem Dariuszem Waleśkiewiczem, obserwowali nawojowskich przedstawicieli na telebimie, podczas oficjalnych uroczystości w szkole. Połączenie, choć krótkie, było sympatyczne dla obu stron, życzenia, pozdrowienia, gratulacje miały historyczny wymiar. Szkoła jubilatka z Wicka, a także nawojowska społeczność są uczestnikami wielkich przemian cywilizacyjnych. Dziś, za pomocą Internetu można praktycznie porozumieć się z każdym bez mała zakątkiem świata. O wszelkich poczynaniach, przedsięwzięciach, projektach, zainteresowane strony mogą rozmawiać w każdej chwili, bez potrzeby odbywania dalekich i drogich podróży.

**„SĄ MIEJSCA, CZASY
I LUDZIE, KTÓRYCH
SIĘ NIE ZAPOMINA...”**

to sentencja, towarzysząca obchodom szkolnych urodzin w Wicku. Tamtejsza szkoła jubilatka miała i ma ogromne znaczenie dla mieszkańców. W roku 1946, kiedy otwierała swe podwoje, kształtowała postawy i charaktery ludzi,

którzy po II wojnie osiedlali się na tych terenach. Wówczas to, z południa Polski werbowano kadrę nauczycielską do pracy, organizowano książki i podręczniki, materiały dydaktyczne i pomoce naukowe. Kaszubi, deklarujący powinowactwo z Polską przez setki lat mieli do czynienia wyłącznie z niemiecką oświatą. Zachowali etniczną tożsamość, tradycje, ale narodowe wartości trzeba było przekazywać z centrum kraju, a czasy były skomplikowane, bo i co do deklarowanej przez władze wolności, można mieć wiele zastrzeżeń.

Czerwcową uroczystość w Wicku była okazją do eksponowania aktywności szkoły na przestrzeni siedemdziesięciu lat oraz podkreślenia wkładu uczniów, rodziców, nauczycieli w kreowaniu jej wizerunku. Dokumentowały ją najlepiej ekspozycje fotograficzne z czasów minionych i współczesności. Podczas jubileuszowej gali nie zabrakło kurtuazyjnych, oratorskich wystąpień, recytatorskich, wokalnych, tanecznych popisów dorosłych absolwentów i dzisiejszej uczniowskiej społeczności. Wszystkie występy młodych artystów, zdobywających szlify na szkolnej scenie, utrzymane były w konwencji „pocztówek muzycznych”, odwołujących się do trendów artystycznych z siedmiu dekad funkcjonowania szkoły. Do annałów placówki przejdzie z pewnością ceremonia zakopywania Skrzyni Czasu, sadzenia okazjonalnego drzewka, odsłonięcie pamiątkowej tablicy na symbolicznym kamieniu – jak przystało na „kamienny jubileusz”. Był specjalny tort i ...wspomnienia, wspomnienia, wspomnienia.

Przyjaciołom z Wicka, raz jeszcze gratulujemy zasłużonej placówki o wspaniałym dorobku.

(B)

Informacja o imprezach kulturalnych i sportowych w gminie Nawojowa

W okresie od kwietnia do lipca br. gmina Nawojowa i Gminny Ośrodek Kultury zorganizowali szereg zawodów sportowych dla dzieci i młodzieży.

Były to:

1. Mistrzostwa Gminy w tenisie stołowym, w sali sportowej Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Wincentego Witosa w Nawojowej.
2. Mistrzostwa Gminy w czwórboju lekkoatletycznym Szkół Podstawowych – na stadionie sportowym w Nawojowej

3. Mistrzostwa Gminy w Piłce Nożnej Szkół Podstawowych – boisko sportowe przy Szkole Podstawowej we Frycowej
4. Gminne Biegi Przełajowe – stadion sportowy w Nawojowej
5. VIII Memoriał Szachowy im. Jana Borka – sala zaplecza sportowego w Nawojowej

Nagrody rzeczowe, medale i puchary ufundowane zostały przez Gminę Nawojowa.

Zawody o zasięgu powiatowym:

1. Mistrzostwa Powiatu w lekkiej atletyce Szkół Podstawowych – czwórboj dziewcząt i chłopców
2. Mistrzostwa Powiatu w lekkiej atletyce Gimnazjów i Szkół Średnich

Nawojowskie zespoły prezentowały swój repertuar w następujących imprezach:

1. Podegrodzie - 13 maja 2016 r. kapele i grupy śpiewacze zespołów „Piecuchy” i „Nawojowiacy” w 34 Konkursie Muzyk, Instrumentalistów, Śpiewaków Ludowych i Drużbów Weselnych - „Drużbacka 2016”

2. Zabelcze - 29 maja 2016 r. Gminna Orkiestra Dęta - koncert z okazji poświęcenia pamiątkowej tablicy.
3. Skansen w Szymbarku - 12 czerwca 2016 r. zespół folklorystyczny „Piecuchy”
4. Rabka Zdrój - 19 czerwca 2016 r. zespół folklorystyczny „Piecuchy”, udział w Karpackim Festiwalu Dziecięcych Zespołów Regionalnych – uzyskał tam kwalifikacje na przyszłoroczny Międzynarodowy Festiwal Święto Dzieci Gór w Nowym Sączu.
5. Michalczowa - 19 czerwca 2016 r. zespół regionalny „Nawojowiacy” - w Przeglądzie Folkloru Sądeckizny.
6. Gmina Wicko na Pomorzu - 16 lipca br. – udział w Dniach Gminy Wicko.

Już niebawem...

I Spartakiada Samorządowa Powiatu Nowosądeckiego

Gmina Nawojowa i Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu są 17 września br. organizatorami Spartakiady Samorządowej. Mieszkańcy gmin powiatu nowosądeckiego będą rywalizować w biegu przełajowym, dyscyplinach lekkoatletycznych, jak m. in. bieg na 100m, pchniecie kulą, skok w dal czy konkurencjach rekreacyjnych: przeciąganie liny, zawody na torze przeszkód itp. Dobrej zabawy nie zabraknie, zatem zapraszamy wszystkich w tym dniu na nawojowski stadion sportowy.
Do zobaczenia!

Inf. JK

ŚWIĘTO DZIECI W ŻELEŹNIKOWEJ WIELKIEJ

Gry, zabawy, konkursy

Dzień Dziecka, 1 czerwca 2016 roku obfitował, w różnorodne atrakcje, całość przygotowali nauczyciele, wychowawcy, księża, po konsultacji z Radą Rodziców i Radami Oddziałowymi. Nad organizacją przedsięwzięcia czuwali, Grzegorz Zaczek - nauczyciel wychowania fizycznego wraz z dyrektorem szkoły. Tego dnia, odbyło się wiele imprez kulturalnych, sportowych, przeprowadzono mnóstwo gier i zawodów.

niac HIP HOP, kl. II b – Zuzanna Mężyk – Paweł Pierzchała – śpiew, kl. IV Marcin Tokarz, Krystian Barnach, kl. V -Marta Plata i Gabriela Zagórska – taniec,

Konkurs” Master SHEF” - w tej konkurencji startowali: Kinga Pierzchała, Natalia Witowska, Jakub Jurkowski, Krzysztof Kulig, Kamil Tokarz, Gabriela Barnach, Emilia Hołysz, Aleksandra Borek, Angelika Mężyk, Daria Mężyk, Anna Pulit, Natalia Kądziołka, Oliwia Jurczak, Norbert Słaby, Michał Norbert, Wiktoria Buczek .

Siatkówka - o zwycięstwo walczyli uczniowie; z kl. VI Aleksandra Barnach, Julia Barnach, Marta Barnach Sandra Barnach, Izabela Pażucha, Weronika Pustułka, Agnieszka Hołysz, z kl. V – Gabriela Zagórska, Marta Plata, Oliwia Rogowska, Agnieszka Słaby, Angelika Pasiut, Agnieszka Pasiut, Kl. II a– Gabriela Barnach, Emilia Hołysz, Sylwia Pażucha, Nikola Barnach, Natalia Mężyk Kacper Dziadosz, Jakub Sroka, Szymon Hołysz, Maciej Marczyk Dominik Sroka,

Piłka nożna – futboliści z kl. VI - Szymon Marczyk, Szymon Ropiak, Piotr Barnach, Kacper Michałik, Mikołaj Sroka, z kl. V – Olaf Marczyk, Jakub Jurkowski, Adam Pustułka, z kl. IV – Norbert Słaby, Grzegorz Górski, Konrad Kulig, Krystian Barnach, Marcin Tokarz, Mikołaj Barnach

Tenis stołowy – z raketkami w dłoni stanęli przy stole ping – pongowym, z kl. VI – Izabela Pażucha, Kacper Michałik, kl. V – Gabriela Zagórska, Agnieszka Słaby, Adam Pustułka, Jakub Jurkowski kl. IV – Konrad Kulig, Krystian Barnach, Mikołaj Barnach, kl. II a – Maciej Marczyk, Dominik Sroka, Jakub Sroka, Patryk Rogowski, Sylwia Pażucha, Nikola Barnach, Gabriela Barnach, Angelika Mężyk, kl. III – Tobiasz Kądziołka, Jakub Janczura, Kacper Michałik, Maksymilian Potoczek, Tymoteusz Paluch, Mikołaj Zagórowski, Paweł Jurkowski, Patryk Sroka.

Skoki w dal – w tej konkurencji lekkoatletycznej wystartowali: kl. V – Karol Dziejzina, Adam Pustułka, Gabriela Zagórska, kl. IV – Norbert Słaby, Marcin Tokarz, Kamil Fudala, Mikołaj Barnach, Grzegorz Górski, klasa III udział brała cała klasa.

Przeciąganie liny - tu z kolei zmagali się: kl. IV-Mikołaj Barnach, Kamil Tokarz, Norbert Słaby, Grzegorz Górski, kl. V – Zagórska Gabriela, Oliwia Rogowska, Agnieszka Słaby, Jakub Jurkowski, Karol Dziejzina, Kamil Tokarz, kl./II a kl. III - Weronika Pasoń, Magdalena Jurkowska, Agata Pierzchała, Zuzanna Mężyk, Faustyna Wójcik, Paweł Pierzchała, Kacper Michałik, Jakub Janczura, Paweł Jurkowski, Patryk Sroka, Maksymilian Potoczek, Tobiasz Kądziołka, Tymoteusz Paluch Mikołaj Zagórowski, Dominik Zieliński,

Tor przeszkód - świetnie się bawili uczniowie klasy I i II b i kl. II a – Emilia

II Szkolny Konkurs Talentów.

Zgodnie z regulaminem, do konkursu zgłosiło się 20 uczniów. W następujących kategoriach prezentowali się: wśród przedszkolaków: Blanka Pierzchała – recytacja, Tomasz Borek – taniec, Hubert Różański – śpiew, z kl. I - Olga i Magdalena Skrzymowskie, Emilia Michałik, Maja Zagórska – śpiew, kl. II a – Sylwia Pażucha i Nikola Barnach – taniec i śpiew, Sandra Dulak, Mężyk Natalia – śpiew, Aleksandra Borek – ta-

taniec z elementami gimnastyki, kl. III –

Hołysz, Natalia Mężyk, Gabriela Barnach, Angelika Mężyk Aleksandra Borek, Nikola Barnach Kacper Dziadosz, Jakub Witowski, Jakub Sroka, Maciej Marczyk, Szymon Hołysz, Dominik Sroka

Atrakcją były również budowle z piasku, dla klasy I, II b, natomiast w konkursie startowały następujące dzieci: Bartłomiej Strzelec, Amelia Witek, Amelia Buczek, Oliwia Słaby, Zuzanna Mężyk, Mateusz Kądziołka.

Była też: „Gra w dwa ognie” na sali gimnastycznej, dla kl. III, piłka nożna dla klasy I i II b,

Oddział przedszkolny w Dniu Dziecka uczestniczył w 3 konkurencjach: bieg, skoki na skakance oraz budowle zamków z piasku. W konkursie na najlepszego biegacza sprawdzili się Michał Dziadosz, Oliwier Rogowski oraz Tomasz Borek. W skokach na skakance swoje umiejętności zaprezentowali: Blanka Pierzchała, Maja Kądziołka, Oliwier Rogowski oraz Paweł Pażucha. Budowle z piasku dostarczyły wszystkim uczestnikom wiele radości i dumy z przygotowanych zamków. Swoje prace zaprezentowali w grupach: Urszula Bieryt, Dominika Górski, Hubert Różański, Michał Dziadosz, Oliwier Rogowski, Igor Barnach, Paweł Pażucha, Tomasz Borek, Kacper Rodak, Gabrysia Barnach, Maja Zagórska, Blanka Pierzchała, Magdalena Mężyk, Oliwier Lelito i Bartosz Gancarz.

Wszyscy świetnie się bawili pod czujnym okiem wychowawców, nauczycieli, księdza katechety, wspieranych przez woźnych i rodziców. Ostatni z wymienionych zasiadali w komisji konkursowej „II Przeglądu Talentów” oraz Master SHEF, zwycięzcom rozdali dyplomy i nagrody.

Owe nagrody i dyplomy oraz poczęstunek zapewniła Szkolna Rada Rodziców. W imieniu dzieci, dyrektor szkoły bardzo gorąco dziękuje wszystkim, którzy przyczynili się przeprowadzenia bezpiecznej zabawy w Dniu Dziecka, stworzyli miłą atmosferę, pełną radości i zadowolenia, które malowało się na dziecięcych twarzach. Dokumentację fotograficzną z imprezy można obejrzeć w Internecie.

(inf. własna SP)

KONKURS PLASTYCZNY SĄDECKICH WODOCIĄGÓW

Natałka Wiktor zwyciężyła!

Nasza bohaterka Natałka Wiktor.

Rozstrzygnięty został kolejny konkurs plastyczny organizowany przez Spółkę Sądeckie Wodociągi, pn. „Woda - nasz naturalny skarb”. Nadesłano z tego tytułu 250 prac z 40 placówek oświatowych Nowego Sącza, Korzennej, Nawojowej, Kamionki Wielkiej i Starego Sącza. Prace oceniano w trzech kategoriach wiekowych: kategoria I (2-5 lat), kategoria II (6-10 lat), kategoria III (11-15 lat). Jury w składzie: Ewa Gondek - kierownik Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie, delegatura w Nowym Sączu, Aleksandra Sopata - Wydział Edukacji Urzędu Miasta Nowego Sącza oraz Maria Kneć- Sanepid, miało sporo kłopotu z nagradzaniem prac z powodu ich wysokiego poziomu artystycznego. Swoją troskę o ochronę środowiska naturalnego uczestnicy wyrazili w ciekawych formach artystycznych, pełnych barw i pomysłowych kreacji.

Laureatami tegorocznej edycji konkursu zostali:

W kategorii I (2-5 lat): Natalia Wiktor (Przedszkole w Nawojowej) - I nagroda,

W kategorii II (6-10 lat): Natalia Lichowska (Zespół Szkół Podstawowo-Gimnazjalnych nr 2 w Nowym Sączu) - I nagroda,

W kategorii III (11-15 lat): Joanna Janowiec (SP nr 8) - I nagroda

Wybrane prace tych autorów trafią do kalendarza Spółki Sądeckie Wodociągi na rok 2017. Zwycięzcy mieli sporo satysfakcji z otrzymanych nagród rzeczowych w postaci sprzętu elektronicznego i rowerów.

- Cieszy nas tak duże zainteresowanie konkursem, cieszy świadomość ekologiczna dzieci wyrażona w pięknej, artystycznej formie – powiedział prezes Zarządu Sądeckich Wodociągów Janusz Adamek. Z roku na rok mam coraz większe przekonanie, że od najmłodszego pokolenia dobrze budujemy wspólną troskę o środowisko naturalne.

Gratulacje, autorom prac składał też zastępca prezydenta Nowego Sącza Wojciech Piech, który w rozmowach z młodymi artystami usłyszał m.in. takie przesłanie - „Namalowałam zamknięty na klucz zamek strzegący skarbu. Woda, to taki właśnie wspólny skarb, który musimy strzec i traktować z taką samą

troską, jak inne nasze prywatne skarby”. Nawojowian cieszy fakt, że w najmłodszej grupie mamy artystkę, która z pewnością przyczyni się do propagowania ochrony środowiska naturalnego poprzez własną, oryginalną sztukę, co okaże się już niebawem.

Natałka Wiktor ma 5 lat, uczęszcza do Gminnego Przedszkola Publicznego w Nawojowej od 3 roku życia. Jaka jest Natałka mówią przedszkolne opiekunki. - Jest miłą, spokojną, zawsze uśmiechniętą dziewczynką o szerokich zainteresowaniach z różnych dziedzin życia. Szczególnie pociąga ją śpiew, taniec, malarstwo. Ma również dużo wiadomości z poza szkolnego programu. Natałka jest ciekawa świata i ludzi. Doskonale obserwuje otoczenie. Posiada dużą wyobraźnię, prezentuje ciekawe oryginalne pomysły, potrafi wyrażać swoje odczucia, myśli i emocje w różnych formach sztuki. Ambitnie podchodzi do każdego powierzonego jej zadania. Spośród innych rówieśników, wyróżnia ją niesamowita skromność, pokora i cierpliwość. Prosimy, aby mała artystka przyjęła gratulacje od naszego pisma.

(AB)

Zwycięska praca Natałki.

SPRAWDZIANY I EGZAMINY

- ocena edukacji w Nawojowej

System oceny zewnętrznej w ramach kształcenia obowiązkowego obejmuje następujące ujednolicone sprawdziany i egzaminy:

Sprawdzian w klasie VI

Na zakończenie 6-letniej szkoły podstawowej (uczniowie w wieku 13 lat) – przystępują do powszechnego, obowiązkowego sprawdzianu umiejętności wymaganych w podstawie programowej, nie mającego funkcji selekcyjnej. Przystąpienie do tego sprawdzianu umożliwi rozpoczęcie nauki w gimnazjum, a jego wyniki dostarczają uczniom, rodzicom i obydwu szkołom, podstawówce i gimnazjum informacji o poziomie wiedzy młodzieży.

Uczniowie piszą sprawdzian w dwóch częściach. Na pierwszą składa się język polski i matematyka, a na drugą język obcy – w przypadku szkół z gminy Nawojowa - to język angielski.

Średnie wyniki wszystkich szkół podstawowych z Gminy Nawojowa na tle rankingów ogólnych w roku szkolnym 2015/2016

Wyniki sprawdzianu	Średni wynik ogółem w procentach	Średni wynik z języka polskiego w procentach	Średni wynik z matematyki w procentach	Średni wynik z języka angielskiego w procentach
Gminy Nawojowa	63	71	54	70
Powiatu Nowosądeckiego	62	71	53	67
Województwa Małopolskiego	66	73	58	73
Całego kraju	63	71	54	71

Analiza danych pozwala zauważyć, że średni wynik szkół z naszej gminy jest wyższy niż średni wynik dla powiatu nowosądeckiego. W części sprawdzianu, w skład której wchodzi język polski i matematyka, nawojowskie placówki ułożyły się na trzecim miejscu, wspólnie z gminami Chełmiec, Grybów, Korzenna, Piwniczna-Zdrój i Stary Sącz.

W części sprawdzianu z języka angielskiego, gmina Nawojowa

znalazła się również na trzecim miejscu, dzieląc je ze Starym Sączem.

Warto zauważyć, że tegoroczne średnie wyniki szkół z gminy Nawojowa są wyższe niż średnia dla powiatu nowosądeckiego i nieznacznie odbiegają od średniej województwa małopolskiego. Natomiast pomijając wyniki z języka angielskiego, średnia naszych szkół jest na takim samym poziomie, jak średnia dla całego kraju.

Dla porównania wyników uczniów w skali całego kraju, którzy wykonywali te same zadania na sprawdzianie, stosuje się dziewięciopunktową skalę staninową (od ang. standard nine). Poszczególne staniny (ustalone wg stałych norm procentowych) odpowiadają kategoriom wyników od najniższych, do najwyższych. Szkoły z wynikiem niskim, znajdują się w przedziale od pierwszego, do trzeciego stopnia skali staninowej, z wynikiem średnim - od czwartego, do szóstego stopnia skali staninowej, a z wynikiem wysokim od siódmego, do dziewiątego stopnia tej skali.

Wyniki sprawdzianu w klasie VI w szkołach podstawowych za rok szkolny 2015/2016

Nazwa Szkoły	Średni wynik ogółem w procentach	Średni wynik z języka polskiego w procentach	Średni wynik z matematyki w procentach	Stanin z I części	Średni wynik z języka angielskiego w procentach	Stanin - język angielski
Szkoła Podstawowa we Frycowej	61	71	52	5	75	6
Szkoła Podstawowa w Homrzychach	74	76	72	8	58	3
Szkoła Podstawowa w Żeleźnikowej Wielkiej	55	66	45	3	55	2
Szkoła Podstawowa w Bączej-Kuninie	69	79	59	7	76	6
Szkoła Podstawowa w Nawojowej	64	71	57	6	75	6
Szkoła Podstawowa w Żeleźnikowej Małej	66	76	56	6	72	6

Porównując wyniki sprawdzianu szkół naszej gminy, najwyższym poziomem w części ogólnej wykazała się Szkoła Podstawowa w Homrzychach, uzyskując średnią - 74 procent, a Szkoły Podstawowe w Bączej-Kuninie i Żeleźnikowej

Małej przekroczyły średnie wyniki dla powiatu nowosądeckiego, województwa małopolskiego oraz całego kraju. Trzeba podkreślić, że od kilku lat Szkoła Podstawowa w Homrzyskach uzyskuje wysokie wyniki, zaś szkoły w Bączej-Kuninie i w Żeleźnikowej Małej jeszcze dwa lata temu osiągały najniższe wyniki w naszej jednostce, poniżej średnich powiatowych, wojewódzkich i krajowych. W tegorocznych rankingach, zdecydowanie najniżej znalazła się Szkoła Podstawowa w Żeleźnikowej Wielkiej. Niestety, ten trend utrzymuje się już kolejny rok, zarówno w części ogólnej sprawdzianu, jak i w części z języka angielskiego. Trudno jest porównywać osiągnięcia językowe z lat poprzednich, bowiem język nowożytny na sprawdzianie wprowadzono obowiązkowo dopiero w 2015 roku. Teraz, cztery szkoły osiągnęły wysoki wynik z języka angielskiego, przewyższając prawie wszystkie rankingi. Natomiast zdecydowanie kiepsko wypadły: Szkoła Podstawowa w Żeleźnikowej Wielkiej i Szkoła Podstawowa w Homrzyskach, choć ta ostatnia dominowała w części ogólnej.

Egzamin gimnazjalny

Obejmuje wiadomości i umiejętności zawarte w wymaganiach określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, w odniesieniu do wybranych przedmiotów nauczanych w trzecim i we wcześniejszych etapach edukacyjnych. Egzamin ma formę pisemną, jest warunkiem ukończenia gimnazjum, choć nie określa się minimalnego wyniku, jaki zdający winien uzyskać. Składa się z trzech części: humanistycznej, matematyczno-przyrodniczej i z języka obcego, nowożytnego. Część humanistyczna zawiera zadania z języka polskiego, historii oraz wiedzy o społeczeństwie. Część matematyczno-przyrodnicza, to zadania z matematyki i takich przedmiotów, jak biologia, chemia, fizyka i geografia. W części językowej, gimnazjalista wybiera jeden z siedmiu języków: angielski, francuski, hiszpański, niemiecki, rosyjski, ukraiń-

Wyniki Publicznego Gimnazjum w Nawojowej na tle rankingów ogólnych w roku szkolnym 2015/2016

WYNIKI	Część humanistyczna				Część matematyczno-przyrodnicza				Język angielski – wynik w %	Język angielski - stanin
	Język polski – wynik w %	Język polski - stanin	Historia i WOS – wynik w %	Historia i WOS - stanin	Matematyka – wynik w %	Matematyka - stanin	Przedmioty przyrodnicze- wynik w %	Przedmioty przyrodnicze - stanin		
Publicznego Gimnazjum w Nawojowej	64	4	53	4	45	5	47	4	52	4
Powiatu Nowosądeckiego	70		56		49		51		56	
Województwa Małopolskiego	72		59		53		54		65	
Całego Kraju	69		56		49		51		64	

Sprawdziany i egzaminy zewnętrzne dają tzw. informacje mierzalne, a same wyniki nie w pełni obrazują pracę szkoły. Placówki oświatowe, funkcjonujące w konkretnych środowiskach, mają różne możliwości edukacyjne. Wyników uzyskanych przez daną placówkę nie należy zatem traktować, jako jednoznacznej oceny. Taką informację trzeba skorygować, uwzględniając czynniki kontekstowe. Analizując wyniki przeprowadzonego sprawdzianu i egzaminu, należy wyciągać wnioski co do dalszych działań. Wnioski te, powinny być sformułowane po ocenie możliwości poszczególnych zespołów klasowych i każdego ucznia, który w okresie sprawozdawczym pisał sprawdzian umiejętności lub egzamin gimnazjalny. Największy wpływ na poziom edukacyjny ucznia mają czynniki:

- środowiskowe: status społeczno – ekonomiczny ucznia, niski poziom aspiracji edukacyjnych, warunki bytowe,
- indywidualne: tkwiące w samym uczniu, jego zaangażowanie w naukę, indywidualne podejście do nauki, specyficzne uzdolnienia w obszarach badanych umiejętności, trudności w uczeniu się, niesystematyczne przygotowywanie się do zajęć, niska frekwencja, a także niskie możliwości intelektualne,
- edukacyjne: czyli planowanie działań edukacyjnych w placówkach, dobór programów nauczania i podręczników.

Informację przygotowała Marta Kozdroń

ski, włoski, ale tylko ten język, którego uczył się obowiązkowo w szkole.

W gminie Nawojowa mamy tylko jedno gimnazjum, dlatego wyniki nauczania można porównywać jedynie z ogólnymi rankingami. Średnie wyniki naszych uczniów, w poszczególnych częściach sprawdzianu, są niższe od średnich powiatowych, wojewódzkich i krajowych, i niestety tak jest już od kilku lat.

Nawojowa - Bączka Kunina

Kolejny etap rozbudowy sieci kanalizacyjnej i wodociągowej

Mieszkańcom Gminy Nawojowa służy dziś blisko 36 km sieci wodociągowej i 79 km sieci kanalizacji sanitarnej. To dobro cywilizacyjne, które pozwala korzystać niezawodnie z czystej wody i chronić środowisko naturalne.

Władze samorządowe, przy współpracy ze Spółką Sąddeckie Wodociągi, kontynuują ideę udostępniania sieci wod/kan coraz większej ilości mieszkańców. Obecnie, realizowany jest kolejny kontrakt - budowa nitki wodociągowej i sanitarnej odprowadzającej ścieki, w Nawojowej i Bączce Kuninie. Wodociąg o długości ok. 12 km i kanalizacja o długości ok. 13 km kosztować będzie ponad 17 mln 800 tys. złotych. Wykonawca robót to konsorcjum, którego liderem jest P.H.U. GOLDFOOD s. c. K. Śliwa, J. Kos. W ramach inwestycji wykonane zostaną dwie hydrofornie oraz zbiornik wyrównawczy o pojemności 300 m³. Projektantem inwestycji jest mgr inż. Marcin Golonka, który tak charakteryzuje zadanie. „To trudna inwestycja, prowadzona w skomplikowanych warunkach gruntowych i topograficznych. Z uwagi na duże

deniwelacje terenu trzeba było zaprojektować, aż siedem stref ciśnień wodociągu. Część prac prowadzona jest metodą bezwykopową, co wynika z konieczności uniknięcia podcinania głębokimi wykopami stromych zboczy. Dzięki kanalizacji poprawi się komfort życia mieszkańców, jakość wód gruntowych i czystość potoku Srebrnik, zasilającego wody Kamienicy. Ciekawostką jest wysokość, na której powstanie zbiornik w Bączce Kuninie – to 580 m n.p.m.”. Budowa finansowana jest przez Sąddeckie Wodociągi z obligacji. Eksploatacją sieci zajmie się także sądecka spółka. Dzięki inwestycji, zaopatrzenie w wodę uzyska kolejnych 300 gospodarstw domowych na terenie gminy Nawojowa. Finał prac przewidziano pod koniec 2016 roku.

Aleksander Bembenik (Spółka Sąddeckie Wodociągi)

DOFINANSOWANIE PODŁĄCZEŃ DO SIECI KANALIZACYJNEJ

Jak uzyskać środki?

W związku z koniecznością podłączenia przez mieszkańców Nawojowej i Frycowej swoich budynków do nowo wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej, Rada Gminy Nawojowa, 29 kwietnia 2016 r. podjęła uchwałę nr XX/178/16 w sprawie ustalenia zasad udzielania dotacji celowej dla osób fizycznych z gminnego budżetu, na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej – budowa przyłączy do kanalizacji sanitarnej.

Uchwała określa wysokość dofinansowania do 1 metra bieżącego podłączenia kanalizacyjnego - 54 zł i do studzienki zabudowanej na podłączeniu - 225 zł. Ubiegający się o takie środki musi spełnić następujące warunki:

1. Wykonać podłączenie do dnia 30 września 2016 r.
2. Złożyć wniosek nie później niż do dnia 14 października 2016 r.

3. Na dzień złożenia wniosku nie zalegać z podatkami i opłatami na rzecz Gminy.
4. Na dzień złożenia wniosku posiadać podłączenie budynku do sieci wodociągowej.

Dofinansowanie ma na celu pomoc w poniesieniu często wysokich kosztów wykonania podłączeń kanalizacyjnych i usprawnienie uzyskania efektu ekologicznego założonego dla nowej sieci kanalizacyjnej.

Do 10 sierpnia 2016 r. w Urzędzie Gminy złożono 23 wnioski o dofinansowanie budowy podłączeń kanalizacyjnych do budynków.

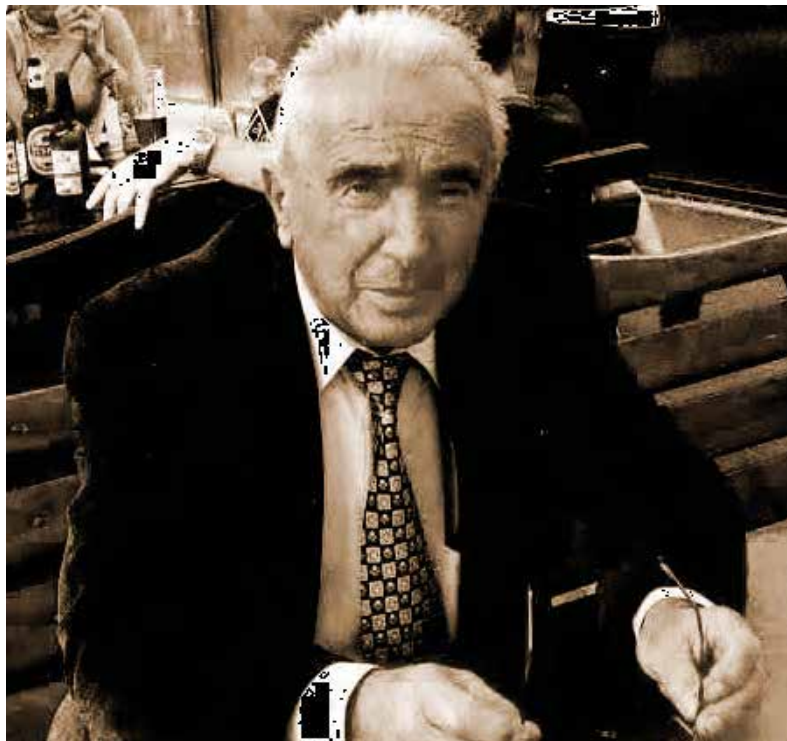
Rada Gminy zapewnia, że dla kolejnych etapów budowanej sieci kanalizacyjnej tj. kierunku Nawojowa do Bączki Kuniny również będzie istnieć możliwość skorzystania z dofinansowania przy podłączaniu budynków do sieci kanalizacyjnej. Nastąpi to po zakończeniu inwestycji przez Spółkę Sąddeckie Wodociągi i oddaniu sieci do użytku, o czym mieszkańcy zostaną niezwłocznie powiadomieni.

Inf. Marcin Wiktor

PAMIĘCI DOKTORA JÓZEFA CIEŚLIKA

Był DOBRYM człowiekiem

Ze czcią pochylamy dziś głowy nad grobem śp. Józefa Cieślika, by pożegnać w ostatniej drodze wspaniałego ojca, małżonka, lekarza, przyjaciela mieszkańców naszej gminy. Człowieka, w sposób szczególny oddanego służbie bliźniemu i naszym mniejszym braciom – zwierzętom, o które dbał do ostatnich dni swego życia. (z mowy pogrzebowej wójta gminy – Stanisława Kielbasy)

Niedawno, mieszkańcy naszej gminy pożegnali na nawojowskim cmentarzu, świętej pamięci doktora Józefa Cieślika, wspaniałego lekarza medycyny, związanego z tą ziemią od ponad 40 lat.

Dobry człowiek - to określenie najlepiej chyba charakteryzuje zacnego Doktora. Skromny, życzliwy ludziom, szczerze oddany potrzebującym pomocy, kierował się zawsze dobrem drugiego człowieka, nie szczędził wysiłku dla ratowania zdrowia i życia innych.

Urodził się 21 marca 1928 r. w Skrzydlnej, koło Limanowej. Mawiał o sobie, iż jest prostym chłopakiem ze wsi i nigdy nie wynosił się ponad własne otoczenie. Edukację, którą rozpoczął około 1935 r. przerwała II wojna światowa. Świadectwo dojrzałości uzyskał w Gimnazjum Ojców Cystersów w Szczyrzycu. Wybrał studia medyczne, bowiem od najmłodszych lat wiedział, że dziedzina ta będzie jego życiową pasją. Ukończył krakowską Akademię Medyczną i staż zawodowy odbywał w Zakopanem. Potem, krótko przebywał w Nowym

Targu i Rabce Zdroju. Na pewien czas, wrócił również do powiatu Limanowskiego, przyjmując pacjentów w placówkach w Przyszowej, a potem w Łukowicy.

Na początku lat 70, doktor Józef Cieślik przenosi się wraz z rodziną do Nawojowej, gdzie – jak powtarzał wielokrotnie – znalazł swoją życiową przystań, i tu pozostał po kres swoich dni. W związek małżeński wstąpił na początku lat sześćdziesiątych. Jego córka, Urszula również związana jest zawodowo ze środowiskiem medycznym.

Był specjalistą z zakresu medycyny ogólnej – internistą. Przez długie lata kierował nawojowską przychodnią lekarską. Dbał o zdrowie swoich pacjentów ze szczególną atencją, powszechnie ceniono jego umiejętności diagnostyczne, sposób podejścia do chorego, stosowaną terapię, umiejętność przewidywania rozwoju schorzenia i właściwe kierowanie osób z dolegliwościami na dalsze leczenie. O każdej porze dnia i nocy był do dyspozycji ludzi potrzebujących. Człowiek - był dla niego wartością nadrzędną. Ponieważ pochodził z biednej rodziny, rozumiał problemy mieszkańców wsi.

Po pracy, najchętniej zajmował się ogrodem, doglądał drzewek owocowych i kwiatów, to było prawdziwe hobby dające zajęcie, ale też odpoczynek na łonie natury, nigdy bowiem nie potrafił, nawet przez chwilę, usiedzieć beczynnym w jednym miejscu. Uwielbiał majsterkowanie i jazdę samochodem.

Na emeryturę przeszedł bardzo późno, mając 84 lata. Jesień życia w sposób szczególny poświęcił zwierzętom, dokarmiał ptaki, bezpieczne psy i koty, zajmował się też jeżami, dla których konstruował specjalne klatki, aby ułatwić im przetrwanie okresu zimowego. Przez całe życie był bardzo aktywny, teraz miał więcej czasu na czytanie literatury.

- On jej nie czytał, lecz wprost pochłaniał – wspomina córka. Uwielbiał Henryka Sienkiewicza i... np. Quo vadis przeczytał w jedną noc. Nie lubił się chwalić, w pamięci rodziny pozostanie, jako bardzo skromny człowiek. Jeśli ludzie dziękowali mu za okazaną pomoc, dobre rozpoznanie choroby, umniejszał swoje zasługi nawet w tym zakresie. Ponoć medycyna uczy pokory i doktor był najlepszym przykładem, że tak jest faktycznie. Pracował w swoim kochanym ośrodku zdrowia, walczył o własną stabilizację zawodową i chyba był spełniony jako krzewiciel wiedzy o zdrowym, bezpiecznym życiu.

Dziś, mądrego Doktora, DOBREGO CZŁOWIEKA, nie ma już wśród nas, ale w pamięci Nawojowian - pozostanie na zawsze. (An)

Nowy gospodarz

Nadleśnictwa Nawojowa

Niedawno, objął we władanie Nadleśnictwo Lasów Państwowych Nawojowa, Tomasz Romanowski.

Nowy gospodarz ma lat 51, pochodzi z Tarnowca, leżącego pod Tarnowem, gdzie uczęszczał do liceum ogólnokształcącego.

Studia wyższe, wydział leśny, ukończył na Akademii Rolniczej w Krakowie, uczelni funkcjonującej obecnie pod nazwą - Uniwersytet Rolniczy. W Lasach Państwowych pracuje od 1989 roku. Zawodową karierę rozpoczął, jako stażysta w Niepołomicach, będąc najpierw podleśniczym, a potem starszym instruktorem do spraw pozyskania. Kolejne półtora roku spędził w prywatnym zakładzie usług leśnych, nie zmieniając zatem ani branży, ani charakteru zatrudnienia. Po tym czasie powrócił do Lasów Państwowych i w Nadleśnictwie Gromnik objął stanowisko podleśniczego.

W 1994 roku przechodzi do pracy w Nadleśnictwie Dąbrowa Tarnowska, na stanowisko leśniczego i swoje obowiązki wypełnia, aż do wiosny 2016. To wówczas otrzymuje awans na szefa nawojowskiego nadleśnictwa.

- Można zatem powiedzieć, że zawodowo obracam się wokół stron rodzinnych, raz na zachód, raz trochę na północ, a obecnie w tym kierunku powędrowałem najdalej. W zawodzie leśnika jest trochę, jak w wojsku, gdzie wyznaczają miejsce wykonywania zadań, tam trzeba wędrować. Wiadomo, przełożonym się nie odmawia, no chyba że trzeba pożegnać się z zawodem, jeśli przedstawione propozycje komuś bardzo nie pasują.

Jest żonaty, ma trójkę dzieci, dwóch dorosłych synów i córkę uczącą się w ostatniej klasie gimnazjum. – Jeśli

orientuje się w zamiarach potomstwa na przyszłość, to chyba żadne z latorośli nie pójdzie w zawodowe ślady ojca. Córka, ma przyrodnicze ciągotki, ale myśli coraz poważniej o studiach weterynaryjnych. Co zdecydowało o wyborze zawodu leśnika? Jak informuje nasz rozmówca – zawsze czuł się dobrze w kontakcie z naturą, wśród przyrody, lubił przebywać w lesie.

- Z wiekiem, coraz bardziej uświadamiałem sobie, że to chyba dziedzina, w której mogę spełnić się zawodowo i zacząłem zajmować się nią bardziej profesjonalnie. Odkąd pamiętam, las zawsze gdzieś „tkwił” w mojej głowie, kontakt z przyrodą, cisza, spokój, obserwacja zwierząt, to od dziecka mnie fascynowało.

Pan Tomasz jest również myśliwym. – Poluję od wielu lat, ale łowiectwem nie zajmuję się teraz zbyt intensywnie. Jestem jednak czynnym myśliwym, a moje macierzyste koło, to „Bór” Brzesko. Czy teraz uda mi się brać udział w polowaniu, wątpię, choć nie zastanawiałem się co zrobię w przyszłości. Może zostanie zaakceptowany w tutejszym kole łowieckim „Głuszc”?

Nowy nadleśniczy poznał już swoje włości, odwiedził wszystkie rewiry, wszędzie rozmawiał z leśnikami. – Ale żeby można było stwierdzić, że zna się swoje gospodarstwo – mówi, to trzeba poznać każdą ścieżkę, przedeptać ją na własnych nogach, a to niestety wymaga czasu. Będę jednak czynił to konsekwentnie. Jestem bardzo zadowolony, że trafiłem w tak piękne rejony, gdzie lasy są świetnie zagospodarowane. Mam świadomość, że moi poprzednicy byli znakomitymi fachowcami, najwyższej klasy, począwszy od hrabiego Stadnickiego, poprzez nadleśniczego Kosterkiewicza, do Zbigniewa Gryzły, od którego przejąłem obowiązki. Ich działalność ocenia się po efektach, śladach które pozostawili, a są to dobrze zagospodarowane drzewostany, doskonale rozwinięta sieć dróg, infrastruktura komunalna i turystyczna, co świadczy, że prowadzili tutejsze lasy w dobrym kierunku.

Jakie są zamiary na przyszłość nowego gospodarza nadleśnictwa?

- Myślę, że utrzymam wszystkie flagowe projekty jak: introdukcja głuszcza, osiagniecie struktury przerębowej i rębni przerębowej, to będzie kontynuowane i cała gospodarka zmierzająca w tym kierunku. Będę się starał udostępniać las turystycznie i rekreacyjnie, myślę także o wspólnych inwestycjach z gminą Nawojowa i powiatem nowosądeckim, choćby przy budowie szlaków komunikacyjnych, obiektów infrastruktury komunalnej.

Nasz interlokutor (jako, że jest myśliwym) lubi jeść dziczyznę, przyrządzaną na różne sposoby, ale jego danie koronne, przygotowywane własnoręcznie, to polędwica z dzika, jelenia lub sarny w sosie imbirowym, albo żeberka na półśladko, z miodem. Z napojów... spożywa najczęściej wody mineralnej, dobrej herbaty, nie pije kawy. Co się tyczy alkoholi – lubi dobre piwo i smaczne nalewki. W młodości grał w piłkę ręczną, w tarnowskim Pałacu Młodzieży, potem w drużynie akademickiej, teraz jest kibicem sportowym i w miarę wolnego czasu uprawia biegi lub korzysta z zajęć na siłowni, aby utrzymać dobrą kondycję. Tekst i fot. Stefan Broniszewski

FRYCOWA

DROGA DO LASU NA RYBNIU

Już w latach 90. ubiegłego wieku mieszkańcy wsi Frycowa wnioskowali o wykonanie drogi na przysiółku Rybień. Wprawdzie istniała droga gminna na tym osiedlu, ale w kierunku góry Margań. Druga część osiedla, za potokiem, borykała się z problemem dojazdu, mając do poruszania się jedynie drogę polną.

Wreszcie starania mieszkańców zostały uwieńczone sukcesem, samorząd gminy podjął decyzję o budowie szlaku komunikacyjnego, którego bieg poprowadzono dawną drogą wiodącą do lasu. Właściciele przyległych gruntów, zgodnie i nieodpłatnie przekazali niezbędny teren pod inwestycję.

W 2009 roku gmina opracowała projekt budowy drogi pn. „Do lasu na Rybniu”. Z założeń projektowych wynikało jasno, że zachodzi konieczność budowy mostu na potoku bez nazwy. W 2011 roku powstała dokumentacja projektowa i w następnych latach uzyskano niezbędne pozwolenia na budowę. Efektem jest przeprawa, będąca jednym z najładniejszych obiektów na terenie gminy. Dopuszczony do użytkowania w 2014 roku, trwale wpisał się w krajobraz wsi. Łączny koszt budowy mostu to 625 415,38 złotych.

W międzyczasie, gmina prowadziła roboty związane z drogą. Właściciele przyległych gruntów zgodnie przekazali na rzecz gminy niezbędny teren i w 2012 roku rozpoczęto roboty budowlane. Prace prowadzone etapami trwały przez następne lata. W miarę posiadanych przez gminę środków finansowych wykonano korpus drogi, odwodnienie, podbudowę warstwową, by w 2016 roku położyć nawierzchnię mineralno – bitumiczną o szerokości 5 metrów i długości 435 metrów. Łączna długość nowej drogi, wraz z mostem i dojazdami do niego - to 500 metrów. Całkowity koszt wykonania drogi „Do lasu na Rybniu” wyniósł 313 377,02 złote.

Tak spełniły się marzenia mieszkańców, a oni sami do tego się przyczynili.

Ronald Ciborowski

**TWOJA SZANSA NA RYNKU PRACY!
ZDOBĄDŹ Z NAMI NOWY ZAWÓD!
UZUPEŁNIJ SWOJE KWALIFIKACJE!**

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. W. Witosa w Nawojowej
w roku szkolnym 2016/17
ogłasza nabór na:

BEZPŁATNE

www.nawojowa.edu.pl

**KWALIFIKACYJNE KURSY ZAWODOWE
DLA OSÓB PEŁNOLETNICH**

po Zasadniczej Szkole Zawodowej, Szkole ponadgimnazjalnej, Gimnazjum,
8-letniej Szkole Podstawowej

Lp.	Nazwa kwalifikacyjnego kursu zawodowego/ szkoły	Uzyskany tytuł zawodowy z kwalifikacją zawodów szkolnictwa zawodowego	Czas trwania	Ilość godzin dydaktycznych
1	T.6 Sporządzanie potraw i napojów	Kucharz (po zdaniu egzaminu z kwalifikacyjnego kursu zawodowego T.6)	1 rok	655
2	R.03 Prowadzenie produkcji rolniczej	Pełne kwalifikacje rolnicze umożliwiające korzystanie z dotacji unijnych.	1 rok	600
3	R.04 Prowadzenie produkcji pszczelarskiej	Pełne kwalifikacje umożliwiające korzystanie z dotacji unijnych	1 rok	600
4	Liceum ogólnokształcące dla dorosłych	Wykształcenie średnie, możliwość zdobycia matury	3 lata 2 lata*	

*Dla absolwentów Zasadniczej Szkoły Zawodowej z roku 2015 i 2016 możliwość rozpoczęcia nauki od klasy II Liceum Ogólnokształcącego.

NAWOJOWSKA PARAOLIMPIADA

Nawojowska Grupa Wsparcia od 9 marca br. działa już formalnie, jako Stowarzyszenie. Powstało z potrzeby zintegrowania rodzin dzieci chorych i niepełnosprawnych, ich problemami starano się również zainteresować lokalne środowisko i zabiegano o uzyskanie szerszej pomocy. Idea ta zrodziła się w 2001r. w kole PCK Szkoły Podstawowej w Nawojowej. W ciągu piętnastu lat działalności zorganizowano dla dzieci wiele spotkań integracyjnych, mikotajkowych, zabaw karnawałowych, wycieczek. Współpracowano z różnymi instytucjami i podmiotami. Z biegiem czasu wzrosła znacznie liczba ludzi, którzy chcieli pomagać niepełnosprawnym na zasadzie wolontariatu. W tym celu powstała „Nawojowska Grupa Wsparcia” przy Szkolnym Kole PCK, która teraz stała się Stowarzyszeniem. Zrzesza ono 31 młodych osób, z różnymi problemami zdrowotnymi i z różnym stopniem niepełnosprawności, ich rodziców, opiekunów, działaczy charytatywnych.

Zadbać o wszechstronny rozwój

Stowarzyszenie wzięło udział w otwartym konkursie ofert na realizację zadań publicznych, z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej. Pod koniec czerwca, na gminnym stadionie zorganizowano imprezę sportowo – rekreacyjną pod nazwą „Nawojowska Paraolimpiada”, z udziałem ponad trzydzieścioro dzieci chorych i niepełnosprawnych. Głównym celem zadania, było dbanie o wszechstronny rozwój sportowy milusińskich, dotkniętych chorobą oraz umożliwienie im dostępu do różnych form kultury fizycznej, a ponadto propagowanie idei wolontariatu na rzecz potrzebujących. Chodziło także o szeroko pojętą integrację dzieci zdrowych i niepełnosprawnych z lokalnym środowiskiem. Patronat nad wydarzeniem objął wójt gminy Nawojowa. Imprezę otworzyli przedstawicielki zarządu Stowarzyszenia: Małgorzata Homoncik, Krystyna Nosal, Małgorzata Ogórek, Irena Baran, Magdalena Szkaradek, które odpowiadały za sprawne, atrakcyjne i rzetelne zrealizowanie zadania. Nad bezpieczeństwem uczestników paraolimpiady czuwali ratownicy Sąddeckiego Pogotowia Ratunkowego oraz Strażacy z OSP Nowy Sącz – Biegonice. Dzieci przymierzały strażackie uniformy, poznawały sprzęt gaśniczy, a nawet używały strażackich węży do polewania boiska. Członkowie stowarzyszenia, wspólnie z wolontariuszami przygotowali 10 RUND SPORTOWYCH, dostosowanych do predyspozycji psychofizycznych i możliwości zdrowotnych dzieci. Rundy uwzględniały m.in. toczenie kuli po wyznaczonym torze, łowienie rybek w basenie z wodą, układanie budowli z klocków gumowych, rzuty, chwyt, biegi np. z wiaderkiem wody. Nad prawidłowym przebiegiem

Paraolimpiady czuwały Kinga Tokarczyk i Edyta Sochaj. Dla dzieci mniej sprawnych przygotowano punkt artystyczno - sportowy, w którym wykonywały prace plastyczne pod okiem, Roberta Janusa.

Jak się bawiono?

Dzieci przystępowały do zadań z wielką radością, bardzo odpowiedzialnie i dokładnie. Musiały przejść wszystkie rundy, aby w pełni zasłużyć na nagrody. Każdy uczestnik Paraolimpiady otrzymał „Dyplom Mistrza Olimpijskiego”, medal olimpijski, nagrody rzeczowe oraz upominki od sponsorów. W trakcie Paraolimpiady wszystkim dzieciom, a zwłaszcza tym z dużą niepełnosprawnością na wózku inwalidzkim, towarzyszyli w formie wsparcia i asekuracji wolontariusze NGW. W gminie Nawojowa idea wolontariatu nabiera coraz więk-

szego znaczenia wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych. W tego typu imprezie sportowej, wolontariat na rzecz dzieci niepełnosprawnych jest niezbędny. Obecnie współpracuje ze Stowarzyszeniem około trzydziestu wolontariuszy; to młodzież gimnazjalna i licealna oraz dorośli. „Nawojowska Paraolimpiada” została zorganizowana w naszej gminie po raz pierwszy i to dla tak dużej grupy dzieci. Istotne jest podejmowanie działań mających na celu kształtowanie postaw pro sportowych i ich rozwój wśród dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, rozpowszechnianie wśród nich kultury fizycznej i sportu, ćwiczenie motywacji do przezwycięzania trudności i przełamywania barier niepełnosprawności. Ważna jest też integracja wszystkich osób z problemami zdrowotnymi i różną niepełnosprawnością w lokalnym środowisku. Na wszystkich uczestników spotkania czekał pyszny poczęstunek i grill przygotowany przez rodziców – członków Stowarzyszenia. Wszystkie rodziny dzieci chorych i niepełnosprawnych miło spędziły czas na wspólnej rozmowie, wymianie doświadczeń, zdrowej rywalizacji sportowej wraz ze swoimi dziećmi.

Osoby, które chcą wspomóc dzieci chore i niepełnosprawne - podopiecznych Stowarzyszenia, prosimy o wsparcie finansowe na: **Konto Stowarzyszenia Nawojowska Grupa Wsparcia – 77 88110006 0002 0209 7858 0001 Bank Spółdzielczy w Nowym Sączu, Oddział w Nawojowej Gorąco i serdecznie dziękujemy wójtowi, pracownikom Urzędu Gminy Nawojowa, dyrektorowi GOK- u, ratownikom medycznym Sąddeckiego Pogotowia Ratunkowego, strażakom OSP Nowy Sącz – Biegonice oraz sponsorom za pomoc w realizacji zadania.**

Małgorzata Homoncik Stowarzyszenie Nawojowska Grupa Wsparcia

ŚWIĘTO FUTBOLU W NAWOJOWEJ CZYLI

Mini Euro 2016

Niewątpliwie cieszy fakt, że podczas największej europejskiej imprezy piłkarskiej organizowanej we Francji, nasza Nawojowa była centrum dziecięcego futbolu. To właśnie na stadionie w naszej gminie, jednym z najnowocześniejszych obiektów tego typu w Małopolsce Akademia „GOAL” przeprowadziła V Regionalny Turniej Piłki Nożnej – Mini Euro 2016.

Błyskotliwe dryblingi.

O tym, jak potężna była to impreza nich świadczy fakt, iż wóldarz Nawojowej, wójt gminy, około300 razy wręczał uczestnikom, medale, dyplomy i nagrody. To skala, tego gigantycznego, piłkarskiego przedsięwzięcia. Turniej miał charakter integracyjny bo uczestniczyli w nim chłopcy i dziewczęta, na co dzień szkolący się w Akademii. Łącznie, do rywalizacji wystartowało 29 zespołów w czterech odpowiednio dobranych grupach wiekowych, a każda z nich walczyła na wytyczonym dla niej boisku. Atmosfera rywalizacji udzieliła się rodzicom milusińskich, którzy w czysto amatorskich składach również kopali futbolówkę na turniejowych przedpolach tworząc trzy teamy Polska, Niemcy, Irlandia, zaś ich popisy godne były podziwu.

Tomasz Sikorski, prezes Fundacji Akademia GOAL, jako przedstawiciel organizatora zawodów, od dawna zachęca młodych ludzi do czynnego uprawiania różnych dyscyplin sportowych, ze szczególnym uwzględnieniem piłki nożnej, która uczy funkcjonowania w zespole, zasad fair play, koleżeńskości zachowania, dając jednocześnie odpowiedni rozwój fizyczny. Misja organizacji, to kompleksowe podejście do szkolenia podopiecznych, systemem odpowiednio dobranych treningów piłkarskich, gdzie dzieci mają możliwość zabawy i nauki futbolu.

- Pracujemy na autorskim programie który, został stworzony w oparciu o modele, funkcjonujące z powodzeniem w najlepszych szkołach piłkarskich europy (model holenderski i angielski) – mówił prezes. Ponadto, proponujemy inne zajęcia poprawiające sprawność fizyczną, jak choćby nauka pływania. Zacięta, rywalizacja pozwoliła wyłonić najlepsze drużyny, a także wybijających się zawodników na poszczególnych pozycjach. A wszystko w miłej, przyjacielskiej atmosferze. Młodzi adepci piłkarstwa mieli też okazję do zaprezentowania się w tzw. konkurencjach technicznych. Podczas turnieju oprócz meczy na dzieci czekały konkurencje techniczne, a nadwątłone siły wspomóc ofertą żywieniową z cateringu przygotowanego przez organizatorów. Oto niektóre cele, jakie stawia przed sobą organizacja:

- Stwarzanie odpowiednich warunków dla rozwoju sportu amatorskiego i wypoczynkowego, upowszechnianie

i wspieranie sportu, wychowania fizycznego i rehabilitacji ruchowej (kultura fizyczna), dążenie do zapewnienia wysokiego poziomu moralnego zawodników i działaczy sportowych, promowanie aktywnego spędzania wolnego czasu, propagowanie sportu jako środka terapeutycznego, profilaktyka uzależnień i patologii społecznych, ochrona i promocja zdrowia, propagowanie zdrowego trybu życia w szczególności poprzez aktywność fizyczną, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, wsparcie tzw. młodych talentów w tym sportowców, organizowanie aktywnego wypoczynku dzieci, młodzieży i dorosłych poprzez sport i rekreację, promocja i organizacja wolontariatu, w tym w szczególności wolontariatu w sporcie, działalność charytatywna.

Fundacja Akademia Piłkarska GOAL jest początkującą szkołą szkolącą młodych piłkarzy w wieku 4-12 lat. Organizuje dwa turnieje w roku, a także obozy sportowe, by młodzi adepci futbolu poszerzali wachlarz swoich umiejętności piłkarskich oraz uczyli się samodzielności. Zajęcia są prowadzone przez wykwalifikowaną kadrę trenerów, absolwentów AWF, posiadających doświadczenie w pracy z dziećmi i młodzieżą.

Turniej zrealizowany w Nawojowej niech świadczy o głębokiej potrzebie organizowania imprez kształtujących postawy i charakter młodych ludzi, propaguje rywalizację w przyjacielskiej atmosferze, udowadnia również, jak wspaniałe zaplecze do tego celu posiada nasza gmina.

(AN)

Rozciąganie gry.

Prezes GOAL Tomasz Sikorski i wiceprezes Piotr Janisz.

Lekkoatletyczne mistrzostwa Powiatu Nowosądeckiego

Na stadionie lekkoatletycznym w Nawojowej w dniach 12 i 14 maja br. odbyły się mistrzostwa Powiatu Nowosądeckiego dziewcząt i chłopców w czwórboju lekkoatletycznym. W skład konkurencji weszły rzut piłeczką palantową, skok w dal, bieg sprinterski na dystansie 60 metrów i biegi średnie, na dystansie 600 m. dziewczęta, i 1000 metrów chłopcy.

Klasyfikacja indywidualna – 4 konkurencje (miejsca 1 – 3):

Miejsce	Zawodniczka/Szkoła	Punkty
1.	Julia Chowaniec – SP Januszowa	311
2.	Aleksandra Grygiel – SP Krużłowa Wyżna	268
3.	Wiktoria Jacak – SP Chelmiec	254

W kategorii dziewcząt i chłopców, w zawodach udział wzięło 12 drużyn, które reprezentowały szkoły podstawowe z powiatu nowosądeckiego zakwalifikowane do zawodów powiatowych przez eliminacje gminne.

Pamiątkowymi dyplomami i medalami nagrodzeni zostali najlepsi zawodnicy w każdej konkurencji oraz w klasyfikacji drużynowej najlepsze szkoły otrzymały pamiątkowe puchary i dyplomy.

Nagrody wręczali członek Zarządu Powiatu Nowosądeckiego, Marian Ryba, przewodniczący Komisji Sportu Rady Powiatu Nowosądeckiego, Stanisław Sułkowski oraz emerytowany nauczyciel wychowania fizycznego, Zespołu Szkół Rolniczych w Nawojowej, Jan Pyrc.

Wyniki końcowe:

Dziewczęta

Klasyfikacja szkół w czwórboju lekkoatletycznym:

Miejsce	Szkoła Podstawowa	Punkty
1.	SP Chelmiec	1014
2.	SP Krużłowa Wyżna	991
3.	SP Łącko	998
4.	SP Maszkowice	936
5.	SP Librantowa	925
6.	SP Stróże	890
7.	SP Ryto	887
8.	SP 1 Ptaszkowa	864
9.	SP Nawojowa	802
10.	SP Gródek n/Dunajcem	767
11.	SP Frycowa	757
12.	SP Obidza	DNS

Chłopcy

Klasyfikacja szkół

- 1 Zespół Szkolno-Gimnazjalny w Łącku 1101
- 2 Szkoła Podstawowa w Krużłowej Wyżnej 1021
- 3 Szkoła Podstawowa w Obidzy 1012
- 9 Szkoła Podstawowa w Nawojowej 756

Klasyfikacja – bieg na 60 m

1. Jarosław Morawa Zespół Szkół w Wielogłowach

Klasyfikacja – skok w dal

1. Rafał Sopata Szkoła Podstawowa w Obidzy

Klasyfikacja – rzut piłeczką palantową

1. Hubert Jasiński Szkoła Podstawowa w Jamnicy

Klasyfikacja – bieg na 1000 m

1. Mariusz Kutwa Zespół Szkolno- Gimnazjalny w Łącku

ZAWODY SZACHOWE

Arcymistrzowie VIII MEMORIAŁU SZACHOWEGO im. Jana Borka”

Zawody rozegrani 7 czerwca 2016 r. w Nawojowej. Oto wyniki turnieju dla chłopców – gimnazjalistów. W zawodach udział wzięło i ukończyło je 8 zawodników.

Lp.	Imię Nazwisko	Miejsce	Szkoła
1.	Artur Mokrzycki	I	Gimnazjum
2.	Bronisław Barnach	II	Gimnazjum
3.	Jerzy Klimczak	III	Gimnazjum
4.	Sylwester Klimczak	IV	Gimnazjum
5.	Krzysztof Borek	V	Gimnazjum
6.	Franciszek Lelito	VI	Gimnazjum
7.	Piotr baran	VII	Gimnazjum
8.	Karol Kulig	VIII	Gimnazjum

Kategoria chłopcy – szkoła Podstawowa.

Lp.	Imię Nazwisko	Miejsce	Szkoła
1.	Michał Ogórek	I	SP Homrzska
2.	Konrad Dudek	II	SP Żeleźnikowa Mała
3.	Kacper Lelito	III	SP Frycowa
4.	Hubert Bogdański	IV	SP Frycowa
5.	Sebastian Ciuła	V-VIII	SP Żeleźnikowa Mała
6.	Michał Dutka	V-VIII	SP Homrzska
7.	Karol Dzedzina	V-VIII	SP Żeleźnikowa Wielka
8.	Tomasz Ogórek	V-VIII	SP Homrzska
9.	Jakub Borek	IX-XV	SP Homrzska
10.	Marcin Lelito	IX-XV	SP Frycowa

11.	Olaf Marczyk	IX-XV	SP Żeleźnikowa Wielka
12.	Piotr Barnach	IX-XV	SP Żeleźnikowa Wielka
13.	Bartek Ogórek	IX-XV	SP Homrzska
14.	Jakub Klimczak	IX-XV	SP Homrzska
15.	Igor Wiktor	IX-XV	SP Homrzska

W zawodach udział wzięło i ukończyło je 15 zawodników.

Kategoria – dziewczęta

Lp.	Imię Nazwisko	Miejsce	Szkoła
1.	Anna Ormanty	I	Frycowa
2.	Gabriela Lelito	II	Żeleźnikowa Mała
3.	Julia Lelito	III	Żeleźnikowa Mała
4.	Anna Lelito	IV	Gimnazjum Nawojowa
5.	Edyta Kolat	V	Frycowa
6.	Karolina Kieszkowska	VI	Nawojowa
7.	Karolina Szeptak	VII	Frycowa
8.	Monika Mika	VIII	Żeleźnikowa Mała
9.	Katarzyna Bogdańska	IX	Frycowa
10.	Katarzyna Sajdak	X	Frycowa
11.	Aleksandra Sroka	XI	Frycowa
12.	Patrycja Obrzut	XII	Frycowa
13.	Izabela Parzucha	XIII	Żeleźnikowa Wielka
14.	Ewelina Kociołek	XIV	Frycowa

W zawodach startowało i ukończyło je 14 zawodniczek.

BIEGANIE SPRAWIA MI PRZYJEMNOŚĆ

rozmowa z młodym nawojowskim lekkoatletą **PATRYKIEM MARMONEM**

- Kiedy poczułeś miłość do sportu?

- Od szkolnych zawodów, potem wystartowałem na szczeblu gminnym, wojewódzkim, zacząłem odnosić zwycięstwa, wówczas stwierdziłem, że lekkoatletyka jest tą dziedziną, która daje mi dużo zadowolenia, a skoro tak dobrze mi idzie, to dla królowej sportu zrezygnowałem z piłki nożnej.

Do uprawiania sportu motywowała mnie również moja siostra, która ma wiele osiągnięć w tej dziedzinie. W liceum zacząłem jeździć na zawody i wszystkie swoje starty wygrałem, zadzwoniłem więc do trenera Klimka i rozpocząłem treningi po jego opiece. Po dwóch miesiącach przygotowań pojechałem na olimpiadę, gdzie zająłem 4 miejsce. Niewiele punktów zabrakło, abym stanął na podium. To jeszcze bardziej zachęcało mnie do odnoszenia sukcesów i konsekwentnego trenowania. Od dwóch lat poświęcam się mojej pasji – biegom na średnich dystansach.

- Zatem, już w szkole podstawowej wiedziałeś, że jest to dziedzina dla ciebie?

- W tym okresie traktowałem sport, jako zabawę. Dopiero w gimnazjum, świadomie poświęcałem mu dużo czasu i powoli stawał się nie tylko moim hobby, ale i życiowym przeznaczeniem. Oczywiście, często oglądałem mecze i inne transmisje sportowe w telewizji, z rodzicami lub z dziadkiem, ale kiedy w czasach gimnazjalnych zacząłem odczuwać zadowolenie z uczestnictwa w rywalizacji i odnoszonych sukcesów, to coraz bardziej entuzjastycznie podchodziłem do trenowania. W Nawojowej ukończyłem podstawówkę i gimnazjum, jestem już absolwentem II Liceum Ogólnokształcącego w Nowym Sączu i wybrałem studia na krakowskiej Akademii Górniczo – Hutniczej, na wydziale automatyka i robotyka lub budowa maszyn.

- Jeśli studia o profilu technicznym, to pewnie zwiążesz się sportowo z AZS, związek ma w Krakowie mocną pozycję. A czemu nie wybrałeś studiów sportowych?

- Pewnie tak, ale zamierzam nadal kontynuować współpracę z moim trenerem Klimkiem. Świetnie się rozumiemy, mamy ze sobą bardzo dobry kontakt, w ślad za tym idą moje niezłe wyniki sportowe. Wiem, że może być ciężko, szczególnie dojeżdżając z Krakowa na treningi, tym bardziej, że na I roku

studiów jest bardzo dużo nauki, ale za ryzykuję. Zobaczę czy się to uda.

Czemu nie wybrałem studiów z wychowania fizycznego? Choć sport jest niezwykle ważnym elementem mojego życia, traktuję go jednak, jako rodzaj zabawy, a na pierwszym miejscu stawiam naukę.

- Czyli oprócz sportu, twoje zainteresowania idą w stronę techniki, informatyki?

- Od dawna interesuję się przedmiotami ścisłymi, matematyką, fizyką. Oglądam dużo programów naukowych i to zainspirowało mnie, żeby rozwijać się w tym kierunku.

- Które z zawodów, w jakich brałeś udział uznajesz za najważniejsze?

- Na pewno, tegoroczne Mistrzostwa Polski Juniorów w Spale, Mistrzostwa Polski w Biegach Przełajowych, dwa międzynarodowe biegi – jeden w styczniu tego roku w Bratysławie, który wygrałem, to był mecz 4 państw, Polska, Węgry, Słowacja, Czechy i niedawno, w czerwcu wygrałem bieg na 800 metrów w Czechach, gdzie oprócz zawodników z Polski i gospodarzy rywalizowali też Węgrzy.

Najważniejsze osiągnięcia sportowe Patryka Marmona

- Międzynarodowy Miting „Nadzieje Olimpijskie” - bieg na 800 m – Bratysława 2016 rok – I miejsce
- Halowe Mistrzostwa Polski Juniorów - bieg na 1500 m – Spała luty 2016 rok – I miejsce
- Mistrzostwa Polski Juniorów w Biegach Przełajowych – bieg na 3000 m – Żagań marzec 2016 – I miejsce
- Mistrzostwa Polski Juniorów bieg na 1500 m – Biała Podlaska czerwiec 2015 – III miejsce
- Mistrzostwa Polski Juniorów – bieg na 3000 m – Biała Podlaska czerwiec 2015 – V miejsce

- W jakich zawodach chciałbyś w przyszłości wystartować, no i pewnie je wygrać?

- Wiadomo, że marzeniem każdego sportowca jest udział w Igrzyskach Olimpijskich, będę próbował zmieścić się w kadrze na rok 2020. Oczywiście, chciałbym móc zakwalifikować się do kolejnych mistrzostw świata. Teraz próbowałem zmieścić się w ekipie na mistrzostwa świata juniorów, ale matura, a w ślad za nią zmęczenie psychiczne, nie pozwoliło mi na udział.

- Czy na Sądecczyźnie masz jakiegoś poważnego konkurenta w biegach na 800 i 1500 metrów?

- Na Sądecczyźnie raczej nie, ale nikt nie lekceważę, bo są u nas chłopki którzy biegają na wysokim poziomie. Nasz klub jest w czołówce lekkoatletycznej, nie tylko w województwie, ale również w Polsce. Sporo zawodników trenuje, wśród nich są też dziewczęta z Nawojowej. Natomiast w Krakowie mam konkurenta, z którym cały czas rywalizuję, a w kraju jest paru utalentowanych zawodników.

- Kto w domu mobilizuje cię do uprawiania sportu?

- Najbardziej dziadek, Jan Kozdroń, z nim oglądałem olimpiady, relację z meczów lekkoatletycznych i zawodów. On miał w życiu dużo do czynienia ze sportem. Rodzice mniej, choć ojciec grał w piłkę w Sandecji, za to są moimi wiernymi kibicami. No oczywiście siostra Sara, ona uprawia sport na bardzo wysokim poziomie, więc mam z kogo brać wzór i to mnie właśnie mobilizuje.

Rozmawiał (SZK)

PROGRAM

03.09.2016 r. (sobota)

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych - estrada

10.30 - Występ młodzieżowego zespołu tanecznego „Tamburmajorki Starosądeckie”.

11.00 - Oficjalne otwarcie pierwszego dnia wystawy.

- podsumowanie Wojewódzkich Konkursów:

„Agroriga”, „Poirow Regionalnych”.

14.00 - Występ Zespołu Regionalnego „Jurkowanie”.

14.30 - Występ Regionalnego Zespołu Pieśni i Tańca „GÓRALE ŁĄCCY”.

04.09.2016 r. (niedziela)

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych - estrada

10.00 - Występ Zespołu Folklorystycznego „PIECUCHY” z Nawojowej.

11.00 - Oficjalne otwarcie drugiego dnia wystawy.

11.15 - Występ Zespołu Regionalnego „LIPNICZANIE”.

11.45 - Występ Zespołu Pieśni i Tańca „NAWOJOWIACY”.

14.15 - Wręczenie nagród dla najlepszych hodowców zwierząt.

14.45 - Wręczenie nagród dla zwycięzców VI Mistrzostw Polski w strzyżeniu owiec metodą tradycyjną.

15.15 - Podsumowanie konkursów i wręczenie nagród:

„Najlepsza ekspozycja Agropromocji 2016”.

„Najlepszy produkt Agropromocji 2016”.

„Nasze Kulinarne Dziedzictwo 2016”.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych

10.00 - Konkurs „Nasze Kulinarne Dziedzictwo”.

12.30 - Seminarium „Małopolska członkiem Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarnego”.

Teren gospodarstwa:

Wojewódzka Wystawa Owiec i Zwierząt Futerkowych

Wystawa bydła mlecznego - „Pokaz Młodego Hodowcy”, Wystawa drobiu i ptaków ozdobnych.

03.09.2016 r. (sobota)

11.00 - 14.00 - Ocena owiec i zwierząt futerkowych oraz prezentacja cieląt przez młodych hodowców.

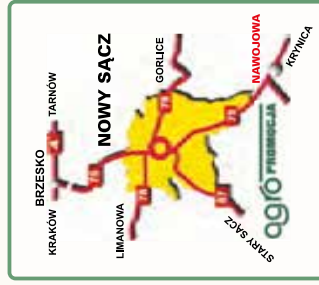
04.09.2016 r. (niedziela)

13.00 - 14.00 - Finał VI Mistrzostw Polski w Strzyżeniu Owiec Metodą Tradycyjną.

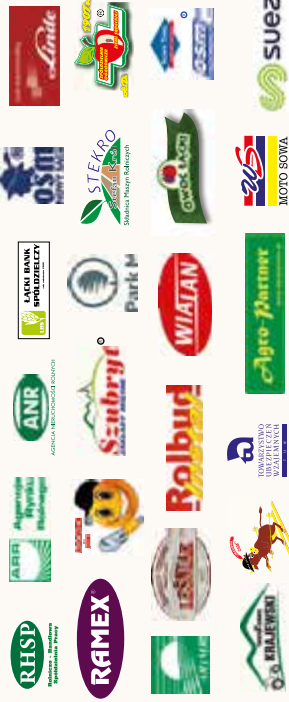
15.00 - Pokaz nagrodzonych zwierząt.

Ponadto w trakcie odbywać się będą: konkursy, pokazy, promocje, kiermasze.

Degustacja na stoisku Małopolskiej Izby Rolniczej „Promocja Sprzedaży Bezpośredniej Produktów Lokalnych”.

SPONSORZY WYSTAWY

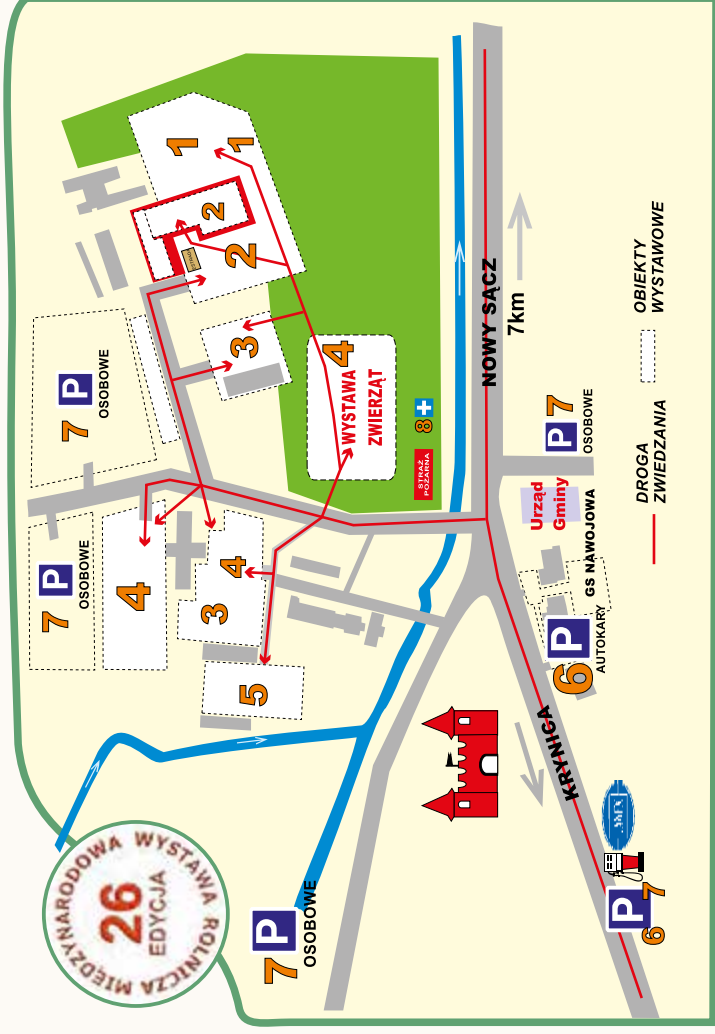

agro PROMOCJA '2016

MAPA

WYSTAWY

Nawojowa 3-4 września

1. OBIEKTY ZSR W NAWOJOWEJ

- AGROTURYSTYKA
- PRZEGLĄD DZIEDZICTWA KULTUROWEGO
- UNIKALNE ZAWODY
- PROMOCJA POTRAW REGIONALNYCH
- INNE WYSTAWY
- PUNKTY GASTRONOMICZNE

2. OBIEKTY ZSR W NAWOJOWEJ

- CZĘŚĆ OFICJALNA I ARTYSTYCZNA (ESTRADA)
- WYSTAWA NAUKI ROLNICZEJ
- BANKI
- DORADZTWO EKONOMICZNE I UBEZPIECZENIOWE
- KRUS
- MAŁOPOLSKA IZBA ROLNICZA
- AGENCJE ROLNICZE
- WYSTAWA FIRM I INSTYTUCJI
- WYSTAWA I DORADZTWO ROLNICZE
- WYSTAWA SZYNSZYLI I PTAKÓW EGZOTYCZNYCH

- WYSTAWA OCHRONY ŚRODOWISKA
- SPRZEDAŻ I PROMOCJA

3. KIERMASZ KWIATÓW

- 4. **GOSPODARSTWO SZKOŁY ROLNICZEJ**
 - WYSTAWA MECHANIZACYJNA
 - WYSTAWA BUDOWNICTWA
 - WYSTAWA ZWIERZĄT
 - POKAZY
 - PUNKTY GASTRONOMICZNE

5. SZKOŁKA JAZDY KONNEJ

6. PARKINGI DLA AUTOKARÓW

7. PARKINGI DLA SAMOCHODÓW OSOBOWYCH

8. PUNKT POMOCY MEDYCZNEJ

